

# DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol LXX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, KOVAS — MARCH 18, 1976

Nr. 66

## Ispanijos santykiai su Maskva ir Izraeliu

**Madridas.** — Karalius Juan Carlos yra pasirengęs pradėti normalius diplomatinius santykius su Sov. Rusija ir Izraeliu. Buvusio Ispanijos gen. Franko valdymo metu, kuris rėmė arabų kraštus visus 28 metus, Ispanija nepripažino Izraelio, bet po Franko mirties, praėjusių metų rugpjūčio mėnesį, dabartinės Ispanijos diplomatai jau tariasi su Izraelio ambasadorių pasikeitimo reikalu.

Taip pat Ispanijos diplomatai daro žygius atnaujinti diplomatinius santykius su Sov. Rusija, kurie nutraukti prieš 37 metus, nuo civilinio karo pabaigos.

Zinios, kad Ispanija pripažins Izraelį susilaukė arabų kraštuose didelės opozicijos. Daromas spaudimas, kad Izraelis ir Madridas nutrauktų pasitarimus. Ispanijos padėtis nėra labai gera, nes ji daug alyvos perka iš arabų kraštų, o iš Ispanijos arabai taip pat daug importuoja. Nepaisant įvairių spaudimų, manoma, kad savaičių ar dienų laikotarpyje Ispanija paskelbs apie savo diplomatinių ryšių užmezgimą su Sov. Sąjunga ir Izraeliu. Ispanija jau užmezgė diplomatinius ryšius su Jugoslavija ir rengiasi užmegsti su Kuba ir kom. Kinija. Be abejo, šie politiniai ėjimai sukels ir kai kurių sunkumų, nes Izraelio - arabų karo atveju vargu ar JAV begalės naudoti savo bazes Izraelio rėmimui.

### Vidaus bėdos

Šalia įvairių visus kraštus paiešiančių bėdų, kaip infliacija ar nedarbas, Ispanija turi ir kitų bėdų, tai baskų reikalas. Baskų provincijoje vyksta demonstracijos, kuriose šaukiama: šalin fašistinį karalių Carlos režimą. Vienu metu buvo sustreikavę pusė milijono darbininkų ir tai buvo didžiausias streikas nuo pilietinio karo laikų. Oficialus vyriausybės pareigūnas pareiškė, kad situacija baskų provincijoje yra labai rimta. Demonstrantai baskų provincijoje buvo remiami komunistų, socialistų ir kairiojo katalikų sparno. Tai buvo pirmas atvejis per 37 metus, kad tos grupės susijungtų vienam uždaviniui. Baskai reikalauja daugiau laisvės, kurios yra labai suvaržytos.

### Katalikų reikalavimai

Madride įvyko Ispanijos vyskupų konferencijos 24-ji pilnaites sesija. Sesijos dalyviai aptarė katalikų Bažnyčios Ispanijoje dabartinę padėtį, priimdami tris pagrindinius dokumentus moralinių vertybių ir dorovės apsaugojimo, katalikų auklėjimo ir vaikų katechizacijos klausimais. Ispanijos vysku-

pai taip pat aptarė katalikų Bažnyčios Ispanijoje laikyseną kapitalizmo ir marksizmo atžvilgiu. Ispanijos vyskupai pabrėžia reikalavimą, kad medžiaginės gėrybės nebūtų sukcentruotos vienos kurios socialinės klasės rankose; kad jos būtų teisingai paskirstytos tarp visų krašto gyventojų. Be to, ekonominiai ir gamybiniai reikalavimai niekada neprivalo pavergti žmogaus, bet priešingai — turi sudaryti sąlygas žmogaus laisvei. Kalbėdami apie santykius su socializmu, ispanų vyskupai griežtai pasisako prieš marksistinį socializmą, kuris yra pagrįstas materialistine filosofija ir kuris veda į žmogaus pavergimą bei išnaudojimą.

### Uždarė transliacijas į Latviją

Madrido radiofone latviškas transliacijas į Latviją tvarkė Elza Grigane. Dabar ji pranešė, kad nuo 1975 m. gruodžio 20 d. visos transliacijos iš Madrido svetimomis kalbomis yra nutrauktos ir nežinoma, ar jos bus dar atnaujintos. Generalui Franko mirus, naujoji Ispanijos vyriausybė pradėjo kitą politinį kursą ir tai palietė transliacijas į komunistinius kraštus. Latviškas radiofono transliacijas Madride paskutiniojo laiku šelpė "Dauguvos vanagu" organizacija.



Ispanijoje malšinami demonstrantai

## Marksizmas ir krikščionybė nesuderinami

Roma. — Italijos krikščionių darbininkų sąjunga griežtai atmetė marksizmą kaip nepriimtina ir darbininkams žalingą ideologiją. Marksizmas yra nesuderinamas su katalikų tikėjimu, pažymi viešame pareiškime krikščionių darbininkų sąjungos vykdomasis komitetas. Komunistinis marksizmas, kaip totalinių tikslų siekianti ir materializmu pagrįsta ideologija, yra diametriškai priešinga krikščioniškajai žmogaus asmens ir žmonių istorijos sampratai. Todėl marksizmas ir krikščionybė yra nesuderinami. Italijos krikščionių darbininkų sąjunga pasisakė taip pat už visų žmonių teisę į tikėjimo ir sąžinės laisvę ir pasmerkė kai kurių sluoksnių dėdamas pastangas liberalizuoti abortą. Negimusio kūdikio teisę į gyvenimą yra neliečiama, pažymi krikščionių darbininkų sąjunga; kas pažeidžia šią teisę — tas nusikalsta prieš žmogaus gyvybę.

## Dail. Vladas Žilius jau Vakaruose

Viena. — Vilniuje ligi šiol gyvenęs jaunesniosios kartos lietuvis dailininkas Vladas Žilius, kaip jau buvo mūsų laikraestyje anksčiau rašyta, susikirtęs su partija dėl dailininkų kūrybinės laisvės varžymo, paprašė leidimo išemigruoti į užsienį. Už savo ir kūrybinės laisvės teises kovodamas, Vladas Žilius įteikė partijos sekretoriui Griškevičiui režimą kaltinantį pareiškimą. Jis "Draugo" kultūriniam priede buvo išspausdintas vasario 14 d. Po to Žilius buvo pašalintas iš profesinės dailininkų sąjungos, ir jam buvo atimtos visos teisės viešai su savo kūryba reikštis, anoniminiais laiškais net grasinant nužudyti. Tik ką gautomis žiniomis, pagaliau, dailininkui Vladiui Žiliui su žmona buvo leista palikti Sovietų Sąjungą. Šiuo metu jiedu jau yra atskridę į Vieną, Austrijon. Greitu laiku planuoja persikelti Romon, Italijon, o iš ten tikisi pasiekti Jungtines Amerikos Valstybes.

## Piktas Sovietų protestas JAV ambasadoriui

Maskva. — Sovietų Sąjungos Tassas paskelbė gana piktą pranešimą, kad, esą, Amerikoje persekiojami Sovietų Rusijos pareigūnai. Oficialiame Tasso pareiškime skundžiamasi:

"Jungtinėse Amerikos Valstijose nesiliauja įirtingai priešiška kampanija prieš Tarybų Sąjungos piliečius — TSRS atstovybes ir SNO sekretoriato bendradarbius. Jiems grasinama fizinis susidorojimu. Ryšium su tuo kovo 12 d. JAV ambasadorius Tarybų Sąjungoje V. Steselas buvo pakviestas į TSRS užsienio reikalų ministeriją ir jam buvo padarytas pareiškimas.

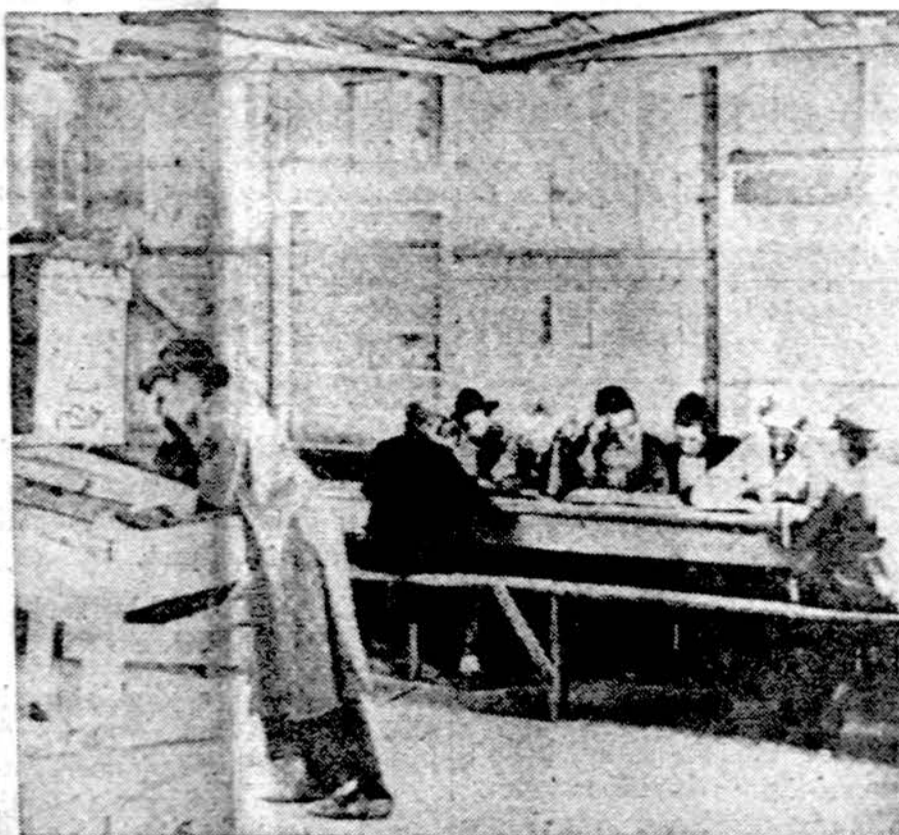
TSRS užsienio reikalų ministerija, pažymima, pareiškime, kuo rimčiausiai atkreipia JAV ambasados dėmesį į tai, kad, nepaisant oficialių užtikrinimų, kuriuos davė Amerikos atstovai, nusikalstami veiksmai prieš Tarybų Sąjungos įstaigas ir piliečius Jungtinėse Valstijose nesiliauja.

TSRS užsienio reikalų ministerija reikiama griežtą protestą, kad Amerikos atstovai nešniama efektyvių priemonių, kurios garantuotų Tarybų Sąjungos įstaigų ir jų personalo Jungtinėse Amerikos Valstijose saugumą, ir pabrėžia, kad visa atsakomybė už šiuos nusikalstamus veiksmus padarinius tenka JAV vyriausybei.

Toks yra oficialus žiauriausias, koncentracijos stovyklose milijonus žmonių nukankinusios, visais žmogaus teises pamynusios, Sovietų Sąjungos pareiškimas Amerikai.



Neį Maskvą, bet į Pekiną. Vakarų Vokietijos žymus krikščionių demokratų (CDU) partijos darbuotojas ir vienas lyderių Werner Max buvo į komunistinę Kiniją nuvykęs. Čia matome kiniečių politikų tarpe, kurie jam patarė vengti draugystės su Sovietais. Werner Max kelionė rėšams su artėjančiais rinkimais V. Vokietijoje.



Ne vien tik Sovietai steigia kolchozus. Jų yra ir Izraelyje. Čia jie steigiami nuo 1932 metų ir vadinami "kibutzais". Savo gyvenimu kibutzuose žydai per daug nesiskundžia, bet ir nesidžiaugia. Kibutzai steigiami daugiausia prie valstybės sienos, kad žydai žemdirbiai galėtų geriau gintis nuo arabų užpuolimų. Čia matome kibutze įruošą maldos kambarį.

## Sovietų žmogaus teisės ir Connecticut kongresmanai

Bridgeport, Con. — Žmogaus Teisių koalicinio komiteto ("si-teigisio praėjusį rudenį) nariai lankosi pas Connecticut valstijos kongresmanus ir senatorius, informuodami juos apie Sovietų vykdomus žmogaus teisių pažeidimus.

Jau aplankyti atstovai Sarasin ir Gaiamo. Abu buvo prašomi įtraukti žmogaus teisių klausimą Sovietų Sąjungoje į Connecticut valstijos rinkiminę platformą. Ir respublikonas Ronald A. Sarasin, ir demokratas Robert N. Gaiamo pažadėjo paramą žmogaus teisių komitetui, kai jis kreipsis tuo reikalu į Connecticut Platform Delegation.

Artimoje ateityje bus aplankyti likusieji Connecticut valstijos atstovai ir abu senatoriai. Lankantis pas atstovą A. Sarasin, lietuviams atstovavo dr. P. Vileišis iš Waterbury, G. Ivaškienė ir Sylvester Marcarage.

## Padedą Angolos pabėgėliams

Songololo. — Angoloje siaučiantis civilinis karas ir kariaujančių pusių vykdomas teroras verčia tūkstančius šio krašto gyventojų trauktis į saugesnes vietas. Šiomis dienomis apie 14 tūkstančių vyrų, moterų ir vaikų pabėgę į Songololos miestą Zairo respublikoje, pasienyje su Angola. Jais čia rūpinasi Tarpautinis Raudonasis Kryžius ir katalikų bei protestantų misijonieriai. Pagalbos akcija nėra lengva, nes pabėgėlių srautas iš Angolos vis didėja.

## JAV atidėjo pasitarimus su sovietais

Washingtonas. — Prez. Fordo administracija kovo 16 d. atšaukė eilę susitarimų su Sov. Rusija energijos, statybos ir prekybos reikalais. Tai reiškia perspėjimą, kad nebūtų daugiau panašių į Angolą atvejų. Baltųjų Rūmų pareigūnas Robert Funseth paskelbė, kad dabartinės situacijos Angoloje šviesioje, Amerika negali vesti sutarčių taip, kaip ligi šiol. Sovietų Rusijos akcija Angoloje negali neatsiliepti į JAV ir Sovietų Sąjungos santykius. Kiti pareigūnai teigia, kad ši akcija yra tik signalas, tačiau dar nereikia, kad jau abiejų valstybių santykiuose yra esminių pasikeitimų. Šie atšaukimai taip pat neliečia grūdų prekybos. Sovietų pareigūnai jau prieš kelias dienas buvo painformuoti, kad pasitarimai bus atidėti. Taip pat valstybės sekr. Kissingeris yra pareiškęs JAV užsienio reikalų komitete, kad JAV priešinsis tolimiesiems, į Angolos įvykius panašioms, Sovietų Sąjungos ėjimams. Esą, JAV nesiims atviro priešinosi, tačiau gins taiką, sistematingai priešindamasi neatsakingom akcijom.

## TRUMPAI IŠ VISUR

- Amerikoje našių moterų virš 65 m. amžiaus yra du kartus daugiau, negu našių vyrų to paties amžiaus.
- D. Britanijos karalienė Elizabetha atvyks šią vasarą į Ameriką, ryšium su JAV 200 metų nepriklausomybės sukaktimi.
- Romoje paleistas 13 kalėjimo nacių pulk. Herbert Kappeler, kuris antrojo pasaulinio karo metu 1944 m. kovo 24 d. įsakė nužudyti 355 asmenis. Paleistas dėl sunkios ligos, atkalbės 28 metus.
- Montrealyje 10 daktarų grupė prisiuvo 9 metų berniukui traukinio nupiautą ranką ir dalį kojos. Atrodo, kad prisitūose galūnėse kraujas cirkuliuoja. Operacija buvusi labai sunki, nes gyslos labai plonutės. Reikės savaitės, kol paaiškės, ar viaskas gerai pavyko.

## PO PIRMINIŲ RINKIMŲ ILLINOIS VALSTIJOJ

### Siūloma Reaganui pasitrakti

Chicago, Ill. — Illinois valstijoje kovo 16 d. įvykusiuose pirminiuose rinkimuose prez. Fordas gavo 59 proc. balsų, o Ronald Reagan, taip pat siekias respublikonų partijos nominacijos kaip prezidentinis kandidatas, gavo 41 proc. balsų. Už prezidentą Fordą pasisakė 235.114 balsuotojų, o už Reaganą 156.774. Demokratų partijos kandidatai, siekią prezidentinės nominacijos, pasiskirstė balsais, tačiau daugiausia balsų gavo Jimmi Carter, surinkęs 361,88 balsus, t. y. 48 proc. Po to seka George Wallace, gavęs 199,504 balsus, tai yra 27 proc. Shriver surinko 17 proc., o Harris 8% balsų.

Į Illinois gubernatoriaus postą demokratų sąrašė kandidatavęs dabartinis Illinois gubernatorius Walker pralaimėjo mero Daley remiamam kandidatui Howlett. Gubernatoriaus surinko tik 44 proc. balsų, t. y. 377,314, kai tuo tarpu jo oponentas Howlett gavo 474,200 balsų, kas sudaro 56 proc. Respublikonų sąrašė į gubernatoriaus postą

Thompson surinko 86 proc., už jį balsavo 304,130 asmenų, gi už jo konkurentą Cooper tepasiskė tik 14 proc., 48,177 balsuotojai. Į gubernatoriaus padėjėjo postą respublikonų sąrašė kandidatai ir lietuvių respublikonų lygos bankete dalyvavus Anderson surinko 87,139 balsus, 44 proc., o ją nugalėjęs O'Neil gavo 110,263 balsus, arba 56%.

Po ketvirto pralaimėjimo siūloma Ronald Reagan pasitraukti, nes taip būtų sustabdytas respublikonų partijos skaldymas ir jėgų eikvojimas.

## Pašalintas Sovietų žemės ūkio ministeris

Maskva. — Sovietų Rusija pašalino iš pareigų žemės ūkio ministerį Dmitri Poljansky. Ministeris, 55 metų amžiaus, kovo 5 d. buvo pašalintas iš politbiuro, komunistų partijos centro komiteto. Oficialiai skelbiama, kad jis perkeliama į kitą darbą, tačiau visiems aišku, kad jis pašalintas dėl labai blogo praėjusių metų derliaus, kuris buvo blogiausias kelių metų laikotarpyje. Nauju ministru paskirtas Valentin Mesujats, 43 m., Kazakstano komunistų partijos antrasis sekretorius. Naujasis ministeris yra baigęs agrulktūros mokslus.

## Castro tarėsi su Afrikos vadais

Dakar, Senegalas. — Kubos diktatorius Castro kovo 16-17 dienomis tarėsi su trimis Afrikos valstybių prezidentais. Sutarta, kaip sujungti jėgas prieš baltųjų mažumos vyriausybes Afrikoje. Pasitarime be Castro dalyvavo Gvinėjos, Angolos ir Gvinėjos - Bissau prezidentai. Visi sutarė pašalinti baltųjų valdžią Rodezijoje ir Pietryčių Afrikoje.

## Atominiai bandymai

Mercury, Nev. — Nevadoj išsprogdinta trečia atominė bomba, kuri yra didesnė net ligi 50 kartų už numestą pirmąją atominę bombą virš Japonijos. Šio trečiojo atominio užtaiso sproglimas įvyko 4,175 pėdos po žeme, bet buvo justa lyg žemės drėbėjimas net Las Vegas mieste, esančiam už 120 mylių.

## Sumokės skolę

New York. — Teisėjas priteisė sumokėti Jugoslavijai ir Vakarų Vokietijai 625.000 dol. už tai, kad 1968 m. JAV atominis povandeninis laivas tuos laivus sužalojo netoli Ispanijos krantų.

### KALENDORIUS

Kovo 18: Narcyzas, Anzelma, Eimutis, Gintarė.  
Kovo 19: šv. Juozapas, Kvintilė, Vilas, Nautilė.  
Saulė teka 6 v., leidžias 5:50.

### ORAS

Chicagoje ir apylinkėse šandien saulėta ir gerokai šilčiau. Temperatūra apie 50 laipanių.

## Religijos Jordane

Ammanas. — Iš dviejų su puse milijono Jordano gyventojų, 62 tūkstančiai penki šimtai yra katalikai. Devyniasdešimt tūkstančių žmonių priklauso įvairiom kitom krikščioniškom bendruomenėm, o likusioji gyventojų dauguma priklauso Islamo religijai. Jordanojos sostinėje Ammane gyvena du katalikų vyskapai.





Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60639. Telefonas FR 6-6489

ILLINOIS-INDIANOS APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Kovo 3 d. Vyčių salėje, Chicagoje, įvyko Illinois-Indianos apygardos suvažiavimas. Dalyvavo 112, 36, 82 ir Chicago senjorų kuopa. Trečiadienį vakarais Vyčių salėje vyks jaunųjų vyčių tautinių šokių repetitijos. Ir tą vakarą jos vyko, todėl suvažiavimas beprasidėjo 9 val. Jis buvo atidarytas malda, kuriai vadovavo apygardos pirmininkas Algirdas Brazis. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė sekretorė Adelė Jasaitienė. Pranas Zapolis vadovauja tautinių šokių grupei, ir jis džiaugėsi savo šokėjais. Dažnai esą kviečiami atlikti programą. Dabar pradėsia ruošti šokių šventei. Ir Genovaitė Maluškiene neseniai sugrįžusi dirbti pas jaunuosius vyčius. Po šokių šventės ji organizuosianti pradžios mokyklos amžiaus vaikų šokių grupę. Salia šokių mokinsianti lietuvių kalbos, lietuviško meno, supažindinsianti jaunuosius su lietuviška kultūra.

Vicepirmininkė narių verbavimo reikalams Sabina Klatt pranešė, kad jau pradėtos rinkti aukso premijos. Mutual Federal Savings and Loan Association vicepirmininkas Kazimieras G. Oksas pasakydavo 50 dolerių, laidotuvių namų direktorius Dovydas Gaidas — 25 dolerių.

Garbės narė Adelė Gabalienė pranešė, kad senjorai vyčiai pasiuntę auką Altai. Ji pati prieš dvi savaites Brighton Parke prie 44-tos ir Rockwell gatvių buvusi plėšikų užpluta dienos metu, važiuojant aplankyti vytes K. Petrukenis. Plėšikai trenkė jai į galvą, ir ji netekusi sąmonės. Kal atspėjus, gulėdama ant šaligatvio, rankinuko ir pinigų nebebuvo. Ligoninėje padarė kelis susiuvimus galvoje.

Vicepirmininkas G. Janula pranešė prirašęs du naujus narius į senjorų kuopą. Jonas Jagiela suvažiavime atstovavo 82 Gary miesto kuopai. Ji esanti neseniai atgaivinta. Jau prisirašė apie 40 narių. Iš jų pusė esą jaunimo. Jau ir Sv. Kazimiero minėjimą suorganizavę. Pamaldos buvusios Sv. Kazimiero bažnyčioje, pusrityčiai parapijios salėje. Kuopos dvasios vadas kun. dr. Ignas Urbonas, pirmininkė Milda Jagieliene, vicepirmininkas Richardas Mačys, sekretorė Linda Ruzgaitė, kasininkas Walter Primer, išdalininkas Vitas Janušaitis. Apygardos pirmininkas A. Brazis dėkojo 82 kuopai už dalyvavimą "Lietuvos prisiminimų" bankete ir kvietė dalyvauti Sv. Kazimiero minėjime.

Vyčių namo tarybos pirmininkas Aleksandras Mockus išdalybė plakatus apie vartotų daiktų išpardavimą kovo 27 d. Vyčių salėje Chicagoje. Prašė išskabinti juos viešose vietose. Prašė atnešti atliekamus daiktus tam išpardavimui. Daug salės remontų padaryta, jie kaštuoja nemažai pinigų. Vyčių namo tarybos išdalininkas Albertas Zakarka pranešė apie salės piniginių stovį.

Vincas Samoška prašė prisidėti prie Pavergtų Tautų parados organizavimo, kurie kiekvienais metais Chicagoje būna liepos mėnesio viduryje. Turima platforma reikia naujai perdekoriuoti. Šmet vyčiai turi pasirodyti kuo gražiausiai, nes Amerika švenčia 200 metų nepriklausomybės sukaktį. Amerika yra mūsų kraštas, tad pasistenkime ją pagerbti.

Emilija Pakalniškienė pranešė, kad paštas labai šlubuoja. "Vyčių veiklos" skyriui paruošta medžiaga pasiekti "Draugo" re-

dakciją kartais tik po penkių dienų nuo išsiuntimo. Todėl tas skyrius nebegali laiku pasirodyti. Ji dabar susitarusi su "Draugo" redaktoriui, kad medžiaga pristatys į jo namus.

Irena Sankutė ilgai kalbėjo apie įvykų "Lietuvos prisiminimų" banketą. Ji buvo to banketo rengimo sekretorė. Gauta pelno 510 dol. Pelno dalis bus paskirta Altai, ir bus prisidėta prie Vyčių namo išlaikymo.

A. Brazis dėkojo banketo rengimo komitetui už įdėtą darbą. Vyčiai nesitiko tiek daug svečių sulaukti. Nebuvo galima nė prie geriausių noru visus norinčius sutalpinti. Banketas buvo labai gražus ir visais atvejais pasisekė. Nutarta tuojau pat užsukti Martinique salę kitiems metams.

Sv. Kazimiero šventės pirmininkė Irena Norušytė kvietė gausiai dalyvauti toje šventėje, bažnyčioje ir pusrityčiuose. Šiais metais pagrindiniu kalbėtoju bus Aleksandras Pakalniškis (vyresnysis).

A. Brazis kalbėjo apie būsimą apygardos gegužinę. Jau laikas susirinkti pirmininką jai organizuoti. Šiais metais gegužinė turėtų būti nepaprasta, nes yra Amerikos 200 metų sukaktis. Gegužinė, kaip ir visuomet, bus liepos 4 d.

Susivienijimas Lietuvių Amerikos organizuoja banketą Chicagoje. Vyčiai pasius auką, programos knygoje patalpindami sveikinimą per pusę puslapio, nes susivienijimas daug padeda vyčiams. Be to, daug vyčių priklauso jam. Gauta keletas laišku, kuriuos pirmininkas perskaitė ir davė parėdymą atsakyti.

Balandžio 10-tą, 2 val. p.p. Vyčių salėje, Chicagoje, prasidės centro valdybos posėdis.

Suvažiavimas buvo uždarytas malda, kuriai vadovavo pirmininkas A. Brazis. E.P.

ORGANIZUOJAMOS PREMIJOS

Illinois-Indianos apygardos II vicepirmininkė Sabina Klatt rūpinasi narių verbavimo reikalais. Pirmas uždavins yra suorganizuoti premijas, kurios bus duodamos tiems, kurie daugiausia naujų narių suras vyčių organizacijai.

Kovo 1 d. buvo niūrus rytas Chicagoje, protarpiais net lijo. Nežinint jai, S. Klatt, E. Pakalniškienės lydim, sustojo prie Mutual Federal Savings ir Loan Association durų ir nedrąsiai žengė pro jas. Salės gale prie stalo sėdėjo banko viceprezidentas Kazimieras G. Oksas. Tos dvi nedrąšios moterys sustojo prie jo stalo ir kreipėsi prašydamos, kad paskirtų auką vyčių premijoms. K. Oksas nusijūšėjo ir ilgai nelaukęs sutiko aukoti 50 dol. Prašytojų veidai užkaito. Užkaito iš džiaugsmo, kad sekasi tokį niūrių rytą. Ponas Oksas savo auką įteiks per apygardos gegužinę Vyčių sodnelyje, liepos 4 d. Ją įteiks tam, kuris bus daugiausia narių prirašęs į Vyčių organizaciją.

Kazimieras G. Oksas lietuviams yra gerai pažįstamas. Jis yra Chicago Lietuvos Tarybos pirmininkas, yra Illinois respublikonų tautinių grupių komiteto pirmininkas, 112 vyčių kuopos narys. Illinois-Indianos apygardos vyčiai dėkoja mielam K. Oksui už gerą širdį ir pasižada remti jo kandidatūrą į Cook County nekilnojamo turto nuosavybės dokumentų tvarkymo istalgos vedėjų vietą. E.P.



L. F. bižnulių vyr. tarybos ir valdybos posėdis įvyko kovo 7 d. Detroito. Matyti: sėdi — Vyt. Vaitekūnas, Marija Petrukenė, dr. Adolfas Damušis, Vacys Rociūnas, dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Česius Kūras ir dr. Vyt. Majauskas. Stovi — Jonas Urbonas, Alfonsas Velavičius, Antanas Sabalis, Juozas Mikonis, Viktoras Palūnas, Pilypas Narutis, Vyt. Petruelis ir Viktoras Naudžius. Nuotr. J. Urbono

DETROITO ŽINIOS

SVARSTĖ PAVERTU TAUTŲ PILIEČIŲ PROBLEMAS

Kovo 11 d. Anthony A. Derzinski, Michigano 33 distrikto senatorius, dalyvaujant Gregorui Ref, Michigano tautybų tarybos pirmininkui, William Fitzgerald, senato daugumos vadui, bei 9 atstovų rūmų nariams ir pavergtų tautų piliečių problemoms, susijusioms su valstybės pagalba mažumų senesniems žmonėms padėti. Kalbėta ir apie pavergtų tautų finansinę paramą šeštadieninėms mokykloms. Svarstytą kaip pagerinti pavergtų tautų piliečių padėtį Michigano valstijoje.

Susirinkimas įvyko Michigano sostinėje Lansinge. Dalyvavo albanų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių slovakų ir ukrainiečių atstovai. Lietuvius atstovavo Detroito Lietuvių organizacijų centro atstovas dr. Algis Barauskas.

VASARIO 16-TOS GIMNAZIJOS DIREKTORIUS DETROITE

Vincas Natkevičius, Vasario 16-tos gimnazijos direktorius praėjusį savaitgalį praleido Detroito, supažindindamas visuomenę su tos gimnazijos tolimomis gyvavimo problemomis. Kovo 14 dieną kalbėjo "Lietuviško Balso" radijo valandėlės programoje ir Kultūros centre. Kėle gimnazijos mokinių skaičiaus padidinimo reikalą ir prašė siųsti daugiau mokinių iš Amerikos. Vasario 16-tos gimnazijoje mokslo lygis yra aukštesnis kaip šiame krašte. Drusmė ir mokinių priežiūra geresnė, o darbas apsaugo nuo tinginystės, narkotikų ir kitų neigiamų. Anglų kalbos mokymas aukštai pastatytas, o lietuvių kalbos ir literatūros išmokstama daugiau nei šeštadieninėse mokyklose Amerikoje.

NAUJA MOTERŲ KUOPOS VALDYBA

Moterų Sąjungos 54 kuopos metiniame susirinkime kuopai vadovauti 1976 metų terminui išrinkta Julija Medinienė. Kitos valdybos narys daugumoje liko tos pačios. Julija Medinienė kilusi iš Šiaulių. Vos pradėjus mokyti, užėjus pirmam Pasauliniam karui su tėveliais buvo pasitraukusi į Rusiją. Grįžusi Lietuvon, vykstant lietuvių emigracijai į Ameriką, pirmiausia atvažiavo į Kanadą, vėliau persikėlė į Detroitą ir čia nuo 1930 metų įsijungė lietuvišką veiklą. Moterų Sąjungoje ji yraėjusi įvairias pareigas. Yra buvusi Michigano valstijos direktore, nuo 1965-1969 metų Centro valdybos pirmininke. Lie-

FORDO KOMPANIJA REMIA LIETUVIŲ KAMBARIO IRENGIMĄ UNIVERSITETE

Fordo kompanija paaukvoja Lietuviskam kambariui Wayne valst. universitete įrengti tokią sumą, kokią skiria jos darbininkas, jei jis užpildo atitinkamas blankas Fordo raštineje. Neseniai vienam lietuviui, dirbančiam Fordo įmonėje paaukojus 400 dolerių užpildžius blankus, Fordo kompanija taip pat įnešė į Lietuvį kambario sąskaitą 400 dolerių.

ISPARDAVIMAS CHICAGOJE

Chicagoje, Vyčių salėje, kovo 27 d. bus vartotų daiktų išpardavimas. Jį ruošia vyčiai, norėdami tuo būdu suteikti pinigų savo namui išlaikyti. Išpardavimui aukojamos prekės priimamos Vyčių salėje trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį vakarais. Pats išpardavimas prasidės 9 val. ryto. E.P.

BENDRUOMENĖS METINS SUSIRINKIMAS

LB Detroito apylinkės metiniame susirinkime, kovo 28 d. 12 val. ir 30 min., Kultūros Centre bus prirenkami penki nauji valdybos nariai. Valdyba pranešai visuomenės žiniui kad susirinkimo darbotvarkėje numatyta: mandatų komisijos ir prezidento sudarymas, metinio susirinkimo protokolo skaitymas, valdybos pranešimai, revizijos komisijos pranešimas, diskusijos dėl pareišimų. Jaunimo Kongreso finansų Komiteto pirmininko pranešimas, programos komiteto pranešimas, valdybos rinkimai ir atstovų į Michigano apygardos suvažiavimą rinkimai.

Apylinkės valdyba yra dėkinga visiems prisidėjusiems talka, patarimams ir aukai prie Antro kaimo spektaklio pasisekimo.

KULTŪROS KLUBO SUSIRINKIMAS

Detroito Lietuvių kultūros klubo metinis narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, kovo 21 d., Sv. Antano parapijos mokykloje, 12 val., po pamaldų. Visi nariai ir klubo nariai prašomi dalyvauti. Bus renkama nauja valdyba, kontrolės komisija ir aptarti šių metų veiklos darbai.

PAGERBTAS DAILININKAS ANTANAS TAMOŠAITIS

Kovo 13 d. Torontė įvyko jo amžiaus sukaktis proga suruoštas pagerbimas — balius, kuriame buvo nemažas būrelis detroitiečių; Vaseikos, Pikūnai, Damušiai, Urbonienė, kuri įteikė JAV LB Tarybos prezidento padėkos atžymėjimą, už jo įnašą Lietuvos tautinio meno populiarinime, išlaikyme ir linkejimams dar daug kūrybingu metu.

KAZIUKO MUGĖ

Detroito skautų ruošta Kaziuko mugė sutraukė netikėtą skalčių lankytojų ir labai gerai pavyko. Gailla kad ne visur gali suspėti. Jonas Urbonas

O. VALIUKIČIŪTĖS KONCERTAS

Balandžio 4 d., sekmadienį, kvartetas "Aušra" Windsore ruošia Lietuvos radijo ir televizijos lengvosios muzikos orkestrą "Trimitas" solistės Onos Valiukičiūtės koncertą. Solistė jau kelis mėnesius vieši Kanadoje pas savo tėvą ir su dideliu pasisekimu dainavo Torontė ir (Nukelta į 4 pusl.)



Prisiminimas iš praeitų Kalėdų Chicagoje. Kalėdų Senelis apdovanoja Vyčių choro vadovą Faustą Strolią ir jo pirmininkę Estelle Rogers. Nuotr. P. Maletos

FRANK'S TV and RADIO, INC. 5240 SO. HALSTED STREET TEL. — OA 4-7252. RADJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. ODELOS PASIRINKIMAS TVAIRLAUSŲ TELEVIJŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI.

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY. 4545 WEST 63rd ST. CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500. Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society. Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois; Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00. Pašto išlaidas mažinant, pakvitatvinti už gautas prenumeras ratas nesunčiami. AN DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesčių atžymimą, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Table with subscription rates for Chicago, Cook, Ill., Canada, and various countries. Includes rates for single copies and bulk orders.

DR. ANNA BALIUNAS 2858 West 63rd Street AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS Akusierija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurģija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

DR. VL. BLAZYS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS Marquette Medical Center 6132 So. Kedzie Ave. Val: pirm., antr., ketvirt., penkt. 1-4 val. vakaro. Seštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 West 71st Street Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet. antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2700 West 51st Street TEL. GR 6-2400 Val. pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4. Seštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURG Specialybė — Nervų ir Emocijės Ligos CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą. Resid. tel. — GI 8-6878

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą. Jei nesistiepiate, skambinti: MI 2-9001.

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė Akų Ligos 3907 West 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVICIUS JOKŠA VAIKU LIGOS 2656 West 63rd Street Pirmad. antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 4 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS 489-4441 — LO 1-4605 Jei nesistiepiate 561-1070 ODOS LIGOS — CHIRURGIJA Oficial: 1002 N. Western Ave. 5214 N. Western Ave. Valandos pagal susitarimą

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečd. ir šeštad. tik susitarus.

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1-3 val. ir 4-8 val. vak. Išklyrus trečiadienį Seštadienis 12 ir 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK (Lietuvis gydytojas) 3925 West 50th Street Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 4-8 val. vak. Seštad. 12-2 val. popiet. ir trečiadienis uždaryta.

DR. IRENA KURAS GYDYTOJA IR CHIRURG REDIKIŲ IR VAIKU LIGOS SPECIALISTE 7156 South Western Avenue Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2019 Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9001

DR. J. MEŠKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 2454 West 71st Street (71-oje ir Campbell Ave. kampas) Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

DR. VIDAS J. NEMICKAS SIRDIES IR VIDAUS LIGOS 2454 West 71st Street Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO VIOLETA KAROSAITIS 7051 So. Washburn, tel. 778-0766 Pritaikomi skirtingi pagal gydytoją Didelis akininių puošnų pasirinkimas. Val: pirm., antr., penkt. 10-6:30. Ketv. 1-3 v. v. Sešt. 10-4 v. p. Trečiadienis uždaryta.

DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Oficial: 111 NO. WABASH AVE. 4200 NO. CENTRAL AVE. Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS OPTOMETRISTAS (Kalba lietuviškai) 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Tikrina akis. Pritaiko skyles ir "contact lenses" Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakar. Ofiso tel. 776-2890; rez. 448-8845

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS Adresas: 4255 W. 63rd St. Ofiso telefonas: BE 8-4419 Residencijos telefonas: GR 6-0013 Valandos: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Sendra prašiks ir moterų ligos Ofiso ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PRospect 6-1323. Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir 6 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 p.p. ir kitu laiku susitarus. Ofiso tel. HE 4-2123 namų GI 6-0100

DR. V. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 West 71st Street Vald: pirm. antrad., ketv. ir penktad. 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus. Tel. ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3107 West 71st Street Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą. Ofiso tel. 536-5166; namų 638-4856

DR. PETRAS ŽLIORA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6234 S. Narragansett Ave. Val. pirm., antr., ketv. 9-7; penktad. 2-6 val. Seštad. pagal susitarimą



# MENISKASIS TARNAS

Zurnalistas Bronys Raila savo vėliausioje knygoje "Paguodoj" trečiame tome rašo: "Gal būsiu praleidęs, bet kol kas nepastebėjau nė vienoje prezidento Trumano ar Eisenhowerio prakalboje, kur Amerikos menininkams būtų nustatoma ar padiktuojama programa, ką jie turi kurti, ką smerkti, už ką kovoti ir kaip žengti per šį ar tą su valstybe ar demokratu ar respublikonu partija. Jei taip kuris Amerikos prezidentas ar ministras kada pasisakytų, čia mums žarnos susisuktų iš juoko. Bet Rusijoje Stalinas tiesiogiai diktavo visokių menų kūrybą. Po to atėjęs Chruščiovas irgi paskelbė, be abejo ne jo paties, o kokio politruko parašytą straipsnį, kur ligi smulkmenų nurodoma, ką ir kaip turi kurti sovietiniai menininkai".

Kai kam vis atrodė, kad dabar to nėra, kai kas net ištrūkusios iš Lietuvos A. Jurašienės liudijimą savaip interpretuoja, kad esą viskas ten įmanoma, tik reikia norėti. Bet laisvojo pasaulio lietuvių pareiga priminti, kad niekas nepasikeitė, kad iš toliau kūrėjas turi būti režimo meniskasis tarnas. O kad to neužmiršus, partija paplaka koncentracijos stovyklų steigėjo tirono Lenino botagą.

Mūsųose yra žmonių, kurie okupuotos Lietuvos rašytojams ar kultūrininkams vis bando patarti, kad šie be reikalo stengiasi ištrūkti į Vakarų, nes, esą, esą, ir Lietuvoj galima gyventi. Pasirinkę laisvę, moko kitus, kaip gyventi vergijoje, lyg ir būtų neskaite pavergtos Lietuvos spaudos. Savo atsiminimuose J. Paukštelis "Literatūroje ir Mene" rašo apie Vienuolį, kuris, kalbėdamas apie savo Pergalę spausdintą kūrinių "Išdukerę", šakėsi: "Tiesa, redaktoriams patariamas, pabaiga aš šiek tiek pataisčiau". Kokios rūšies tie pataisymai, visiems aišku, nes Sovietuose patarimai yra įsakymas. Tų įsakymų niekada nemažėja, ypač jų pasipila įvairių partinių suvažiavimų metu. Jų netrūko rašytojų, Lietuvos komunistų partijos ir taip pat visos Sov. Rusijos partijų suvažiavimo metu. Visur buvo mokomi rašytojai laikyti partijos linijos. Visi kalbėtojai neišvengė neužklūvę vadinamų buržuazinių nacionalistų, Vakarų pasaulio literatūros žmonių ir kūrybos.

Tam tikra prasme malonu, kad mūsų negausi, jokios valdžios paramos negaunanti lietuvių literatūra sudaro komunistams bėdų. Komunistų partijos sek. A. Barkauskas skundžiasi: "Atsiran- da, deja, pavienių asmenų, kurie metę tėvynę išeičia į kapitalistinius Vakarus. Piktos mintys krypsta į jaunimą, kuris nepatyrė atviros politinės kovos pamokų. Ne mums rūpintis, taip sakant, šia makulatūra, bet kad ji nebūtų papildoma iš žmonių, kurie vienomis ar kitomis aplinkybėmis išslydo iš akiračio — mūsų reikalas".

Žodžiu, nors ir kaip stipri partija, nors ir kaip stiprūs literatūriniai politrukai, laisvę žmogų žavi ir pro spygliuotas vielas vadinamas tarybinis rašytojas vis žvelgia į Vakarų. Ir kad tie, kurie žvelgia į Vakarų, būtų sudrausminti, A. Barkauskas pasai-

ko, kad komunistai nepadarys idėjinės nuolaidos nacionalizmui ir neieš, kad "kultūrinio bendravimo priedanga prisidengė skleistų nacionalizmo idėjas".

Daug apie kalbą Amerikos rinkiminės kampanijos metu įvairūs kandidatai, tačiau niekas iš jų net nebando kalbėti apie kokios nors demokratinės ar respublikoniškos literatūros kūrimą. Visi atskiria literatūrą nuo politikos, bet komunistinėje valstybėje viskas turi tarnauti komunistinio plėtimui. Todėl Maskvoje įvyksianame komunistų partijų suvažiavime pirmasis sekretorius G. Markovas vėl skundėsi, ne mažiau už pavergtos Lietuvos partiečius, kalbėdamas: "Mūsų partijos ir valstybės priešus, visokio plauko antitarybininkus, antikomunistus, sionistus, maoistus, įvairių spalvų revizionistus, avantiuristus perbėgėlius, — visus juos jungia neapykanta tarybinei literatūrai, kurstomi ideologinių imperializmo tarnybų ir jo kariuonos, jie rengia prieš mus ataką po atakos. Kovodami prieš mus jie niekuo nesišlykšti: šmeižtas, suklastojimas, papirkimas — provokacijos — viskas jiems tinka. Jie norėtų pakirsti mūsų partijos santykius su kultūros meistras, perrėžti kraujagysles, maitinančias tarybinį menininkų kūrybą". Ir po to Markovas isteriškai užtikina: "Nėra jėgų, kurios galėtų atplėšti rašytojus nuo partijos, nuo jos kovos už komunistinę pergalę".

Nors, kaip tvirtina, nėra jėgų rašytoją atplėšti nuo partijos, kuri tikrai labai gerai maitina jai tarnaujančius kūrėjus, bet nepaisant gero aprūpinimo ir gaudinimų, tų jėgų atsiranda. Atsiranda norinčių ištrūkti iš komunistinio kalėjimo, nors už bandymus ne vienam tenka pasirinkti psichiatriškas ligonines, kalėjimus ir Sibirą.

Meniskasis komunistinio tarnas vis nuolat pamokomas ir kai kam tas įgrišo, kad nutarė iš to nuolatinio dvasinio teroro veržtis. Prieš kiek laiko ištrūko į Izraelį iš Lietuvos lietuvių išgelbėtas rašytojas žydas I. Meras, vėliau ištrūko valstybinės leidyklos tarnautoja A.M. Jurašienė su vyrų, dabar nori ištrūkti Tomas Venclava ir jau ištrūko dail. V. Žilius. Jie puikiai žino, kad čia nebus jie nei tarybiniai, nei respublikoniniai rašytojai, kad jiems bus sunku kurtis, bet jie taip pat žino, kad nebebus to partinio slogučio.

Laisvuose Vakaruose yra lietuvių, kurie tuos laisvės besiveržiančius asmenis gasdina, esą čia nieko gero jie negali tikėtis. Tai yra teisinga, bet nenuoširdi, kad patys likę Vakaruose, nesugalvoję tapti tarybiniais meno talkininkais, pasirinkę kapitalistinius Vakarų, pataria kitiems likti ten, kur patys vykty nenori.

Meniskasis tarnas pavergtoj Lietuvoj vis pamokomas, ką jau laisvėje gyvena kai kurie lietuvių, lyg itaigoti lietuviškosios "Pravdos", pradėjo pamiršti. O vis dėlto turėtų prisiminti šurpų emigrantų žingsnių aidą ir skaudų kalbininko Kazlausko ir poeto Jakubėno ar Tamonio likimą. **A. B.**

# ANGOLA IR KAS PO ANGOLOS

Greičiausia, kad baltieji baigia savo dienas Afrikoje

P. GAUCYS

Pirmoji Afrikoje ir paskutinioji iš jos pasitraukusi Portugalija galiausiai buvo priversta išsižadėti savo kolonijų: Gvinėjos-Bissau, Mozambiko ir Angolos. Daugiau kaip dešimtmetį Europos skurdžiausia šalis ten laikė 180,000 karių, kovojusių trijuose partizaniniuose karuose besistengdama pratęsti savo nepateisinamą valdymą. Jos pastangos numalšinti sukilimus netik nutraukė 500 metų užsitęsusių ryšių su Afrika, bet ir nuvertė patį Portugalijos diktatūrą.

## Portugalijos perversmas

1974 m. Portugalijoje įvykęs perversmas reikšia daug daugiau negu 48 metų išsilaukusios diktatūrinės vyriausybės nušalinimą. Kadangi karų išvarginta karininkija, rėmusi naują vyriausybę, stengėsi atsipalaiduoti nuo savo Afrikos kolonijų, ji galutinai užbaigė teisingą Europos politinį vyrvimą ne Europos tautoms, vyrvimą, kurį irgi buvo pradėję portugalai.

Europos ekspansija į užjūrius prasidėjo 1415 m. su Ceutus užkariavimu šiaurės Afrikoje. Po to Portugalija, besiekdama turėti besistengdama plėsti krikščionybę, leidosi į plataus masto žygius, padarydama epochinės reikšmės atradimų ir atidarydama jūrinį kelią į Indiją. Vėliau jos pavyzdžiu sekė Olandija, Prancūzija ir Anglija, kurios užvaldė ir kolonizavo didelius Afrikos ir Azijos plotus. II pas. karui pasibaigus, sugrivo Europos sukurtos imperijos. Vien tik užsitęsusių Portugalijai tebe laikė savo kolonijas. Tačiau, norėdama išvengti vis didėjančio Jungtinių Tautų ir naujų Afrikos valstybių spaudimo aplėsti kolonijas, 1951 m. Portugalija jas paskelbė "užjūrio provincijomis".

## Kolonijų karas

Nors portugalai sugėbėjo pasitelkti čiabuvių talkininkų, jų valdymui pasipriešinus vis didėję, o 1960 m. jau prasidėjo ir ginkluota kova. Afrikos nacionalistai gana taikingai, išskyrus Keniją ir Alžiriją, pašalinę kitas Europos valstybes iš jų kolonijų. Bet ligi tol vykę taikingi protestai pasirodė neveiksmingi. Iš trijų Portugalijos kolonijų pirmoji atvirai sukilo Angola. Tada žuvo 490 portugalų naujakurių ir tūkstantis angoliečių. Nors tas sukilimas buvo numalšintas, bet Angoloje susidarė trys atskiri nacionalistiniai judėjimai, kurių ginkluotos jėgos iš pasalų puldinėjo portugalus. 1962 m. angoliečius pasekė Gvinėja-Bissau, o 1964 ir Mozambikas. Jie buvo su-

sibūrę į vieningą judėjimą, kuo nepasidomėjo Angola. Be to, jie turėjo gabių vadų. Mozambiko išvadavimo frontas (Frelimo) ir Gvinėjos bei Zaližo iškyšulio salų nepriklausomybės partija (PAIGC), nepaisant jų vadų nužudymo, sugėbėjo patraukti kaimiečius ir, palyginti, tolerantiškai laikytis baltųjų atžvilgiu.

Po 10 metų ginkluotos kovos nūdien Gvinėjos-Bissau jau valdosi savistoviai ir yra pripažinti daugumos valstybių. 1974 m. gale Portugalijai pripažino Mozambikui suverenines teises. Pirmoji nepriklausoma Mozambiko vyriausybė sudaryta iš Frelimo judėjimo žymiausių atstovų.

## Keliai į nepriklausomybę

Angolos kelias į nepriklausomybę buvo daug sunkesnis dėl jos tautinio judėjimo susiskaldymo. Nors Portugalija pripažino Angolos teisę į nepriklausomybę, tarpusavio genčių kovoms tebevykstant ir portugalams vis labiau išsenkanti, ji stengėsi į tas kovas įtraukti vis daugiau čiabuvių, kurstydama vieną gentį prieš kitą. Taip Angoloje susidarė trys priešingi tautiniai judėjimai: Tautinis Angolos išlaisvinimo frontas šiaurėje, Angolos išlaisvinimo populiarus judėjimas šiaurėje ir rytuose, pilnos nepriklausomybės tautinė unija rytuose. Etniniai ir religiniai skirtumai suskaldė tas grupes ir portugalai tą susiskaldymą naudojo savo tikslams.

Tačiau ilgiamui Afrikos valstybių ir Nato spaudžiamai, Portugalija ryžosi sutaisyti visus tris judėjimus ir iš jų atstovų sudarė rytinį koalicinį vyriausybę, kuriai 1975.XI.II d. turėjo perduoti suverenumo teises ir tuo baigti savo valdymą. Bet tas anksčiau pasiektas susitarimas nebuvo vykdomas. Mat, judėjimų vadai norėjo sau užsitikrinti vyrvimą. Kadangi stipriausiai rėmė S. Sa-

junga, kitas grupes — Kinija, JAV ir Pietų Afrika, jų tampe kilio ginkluota kova. Sovietams teikiant moderniausius ginklus ir patarėjus, atgabenus 10,000 Kubos karių, o JAV kongresui atsisakius toliau paremti angoliečius, siekiančius tikros nepriklausomybės, kiti du judėjimai negalėjo atlaikyti dešimteriopai didesnės jėgos ir turėjo trauktis visu frontu. Tokiai būklei esant, Pietų Afrika irgi atitraukė savo dalinius iš Angolos. Šių judėjimų vadai pareiškė savo dalinius atitraukimą į džungles ir iš ten kovos prieš dabartinę valdžią. Dauguma Afrikos valstybių pripažino Angolos vyriausybę. Neutrunkus pripažinti ir Europą, neišskiriant Anglijos ir Prancūzijos.

## Vakarų prestižas Afrikoje

JAV pasaulio akyse praradęs prestižą, JAV reikalavimas Angoloje sudaryti koalicinę vyriausybę iš visų trijų judėjimų atstovų Sovietų buvo atmetamas, nepaisant, kad tai grėšė įtempti santykius tarp abiejų valstybių. Rusai pasinaudojo prez. Fordo ir kongreso nevieningumu ir amerikiečių reikalavimų nepaisė. JAV sąjungininkai dar kartą nusivylė jų pažadais. Zambija ir Zairas buvo pasiryžę (su JAV finansine parama) neleisti Sovietams įsivaldinti Angoloje. Dabar jiems ten įsistiprino, Kubos kariai perkeltami į Mozambiką, iš kur, manoma, pradės karo veiksmus prieš baltųjų valdomą Rodeziją. Kadangi Rodezijos vieniokas ar kitoks likimas labai rūpi Pietų Afrikai, paskutinei baltųjų valdai sritčiai, labai galima, kad ir karą bus įtraukta ir Pietų Afrika, o tada juodoji rasė kovos prieš baltąją ir į to karo eigą vienai ar kitai iš šalies ir didžiulios valstybės. Jau dabar prez. Fordas pareiškė, kad jeigu Kubos daliniai bus panaudoti kuriai kitai tautai "išlaisvinti", JAV neieš abejingos.

Mozambikui ir Angolai gavus nepriklausomybę, Rodezija ir Pietų Afrikos respublika yra juodųjų valstybių apsuptos. Ypač pavojinga būklė Rodezijos, kur 270,000 baltųjų valdo 6 mil. juodųjų. Nemažiau Portugalijos pasitraukimo yra paliesta ir Pietų Afrikos respublika, kuri su Mozambiku ir Angola turėjo bendras sienas, ją skyrusias nuo juodųjų valstybių. Dabar būvis saugumo ji jau nebūti. Juodoji Afrika yra pasiryžusi visą žemyną išvaduoti iš baltųjų valdymo, išlikusio dar dviejose Afrikos žemyno srityse.



Buvusi Izraelio premjerė Golda Meir nebesireikšia politiniame gyvenime. Tačiau ji parašė 500 puslapių atsiminimų knygą, kuri yra įdomi ir mielai skaitoma.

# TIRONŲ NAGUOSE

Prieiminimai

M. KLEINAITIS

Apie dešimtą, gal vienuoliktą valandą vakaro vėl sugrįžo. Šį kartą nauja uniforma, su visais blizgučiais, pora medalių ant krūtinės. Šį kartą ilgiau buvo, rėkavo ir plūdo mane. Iš šių kelių eilučių galima susidaryti vaizdą ir nuomonę apie "didelį poną", Klaipėdos gėsto komisarą. Vėliau sužinojau, kad jo pavardė Wischotteris. Iš kur ta prabanga? Klaipėdos komisaras gėsto vadovybės eilėse labai mažas pareigūnas, nes Klaipėda šiuo metu užkampis, pats Vokietijos pakraštys. Be to, vėliau paaiškėjo kad ir labai mažo išsilavinimo, gal tik vokiškos pradžios mokyklos pakako. Bet kilus karui su Lenkija, kaip eilinis, mažas policijos pareigūnas buvo pasiųstas į Lenkiją. Ten gerai skerdė lenkus ar Lenkijos žydus, plėšė nelaimingų žmonių turta, maustė nuo žudomųjų rankų pirštų, o gal net nuo lavonų žiedus, išrėngę ju drabužius, vertė nuogus lavonus į duobes.

Siandien jis rengiasi jų drabužiais, ant savo kruvinių rankų mūvi nelaimingų žmonių žiedais. Plėšė ne tik sau, bet ir savo viršininkams. Už šiuos "nuopelnus" gavo paaudkinimą — Klaipėdos gėsto komisaro vietą. Štai kokia asmenybė, iš kur tie gražūs nauji drabužiai ir šie aukšiniai žiedai. Tokios asmenybės rankose aš šiandien esu. Tokio komisaro ir jo sėbro Behrento aš šiandien esu terorizuojamas ir kanokinamas.

O kiek šiandien tokių plėšikų ir kraugerių vokiečių gėstape? Kiek daug jų gavo "patyrimą" ir "išsilavinimą" Lenkijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, Danijoje ar Norvegijoje? Kiek išskerdė jie ten nekaltų žmonių, kiek kraujo ir ašarų ten buvo išlieta? Su tuo "dideliu patyrimu" jie šiandien sientėja mano tėvynėje, žudo mano brolius ir mane. O gal šie abu du budeliai dalyvavo ir Palangos nelaimingų žydų žudyme, gal ne vienas žiedas ant komisaro rankų ir iš Palangos, mano tėvynės numautas nuo mirštančių ar lavonų rankų?

Tokios mintys lydi mane, žiūrint į šį didžiojo Reicho Klaipėdos gėsto komisarą Wischotterį ir jo ištikimą ir klusnų tarną Behrentą, kuris vis dar moko šėtono gudrybių iš savo viršininko.

## Tyla prieš audrą...

Sėdžiu vieną ir antrą dieną po paskutinio nakties tardymo, grasinimų ir akystatos su Pakutinsku. Praeina vienas vakaras ir antras. Manęs netempia gėsto naktiniam kanikinimui, netempia kalėjimo laiptais žemyn. Gera žinau ir jaučiu, kad temps ten dar mane, kankins jie mane, gal dar žiauriau, negu iki šiol, todėl neramiomis ir pilnos rūpesčių tos dvi dienos. Jaučiu ir laukiu kažko baisaus, ko iki šiol dar nepatyrėu iš savo tironų.

Tiesa, truputį apgijo veidas, mažiau skauda žandikaulius. Nors ir palengva, galiu kramtyti bent sriuboję išmirkytą duoną, galiu valgyti. Pasiziūriu į veidrodėlį. Nors ir sukapatos veidas, bet sutinimai truputį atslūgę, mažiau skauda nugarą, pečius. Bet taip neramu... Kažkas baisaus prieš akis... Išaušta neramus trečios dienos rytas. Tuoj po pusryčių šį kartą tempia mane laiptais žemyn į ka-

# VENECUELOS LIETUVIAI VEIKIA

Daug gražių švenčių - minėjimų surengia Caracas lietuvių. Caracas lietuvių bendruomenė nedidelė, bet reikia džiaugtis, kad ji aktyvi. Senimas dar nepavargęs, o jaunimas, nors ir be didelio organizacinio patyrimo, rodo sugebėjimą ir norą garsinti Lietuvos vardą ir gražiai atstovauja mūsų tautybę.

Vencuelos jaunimo sugalvotas šūkis "Lietuva nori būti laisva" daugeliui Vencuelos gyventojų padeda orientotis ir suprasti Sovietų Sąjungos tikslus ir daromą neteisębę tautoms, patekusioms į jų orbitą. Šauksmą "Lietuva nori būti laisva" Vencuelos jaunimas išgarsino prieš 3 metus ir šūkis, atspausdintas mėlynam plastikinėse medžiagos trikampyje su geltonomis raidėmis, buvo išplatintas tarp vencueliečių ir lietuvių. Tą šūkių galima dabar matyti Lietuvių namuose, automobiliuose. Studentai lietuvių trikampį turi prisilipinę ant savo knygų ir sąsiuvinėlių.

Caracas lietuvių bendruomenė šiais metais Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį paminėjo labai įdomiai. Caracas La Vegas seselių salezičių kolegijos koplyčioje šv. Mišias atlikė Vencuelos lietuvių kun. Antanas Perkumas, buvęs mokinių kun. dr. Joe Cansoni, einaš direktoriaus pareigas Don Bosco kolegijoje Altamiroje (salezičių gimnazija). Kun. Jose Cansoni visiems paliko didelį įspūdį savo pamokslu ir sustiprino mus mūsų viltįje, kad Lietuva vėl bus nepriklausoma ir galės būti naudingas narys laisvę mylinčių tautų tarpe.

Chicagos lietuvių operos solistė Roma Mastienė, pianu palaidint profesoriui Pablo Manelski, pamaldų metu pagiedojo keletą giesmių. Mišios buvo baigtos Lietuvos himnu.

Antrąją minėjimo dalį, kuri vyko prie koplyčios esančioje seselių salezičių salėje, pradėjo Vencuelos LB pirm. inž. V. Venckus, pasveikindamas susirinkusius. Sugiedotas Vencuelos himnas. Scenoje buvo Vencuelos ir Lietuvos vėliavos, Lietuvos Vytis, prezidento stalias buvo papuostas Lietuvoje išaušta staltiese su rašu: "Lietuva mano gimtinė", ant stalo lietuviško stiliaus kryžius su klūpančia prie jo lietuve moterimi.

Prezidiuman buvo pakviesti Vencuelos vyriausybės atstovas La Vegas civilinis viršininkas Max Rutz, estų, latvių, lenkų, ukrainiečių, vengrų atstovai

ir Vencuelos LB pirmininkai: Caracas (dr. P. Dambra) Maracay (H. Gavorskas), Valencia (J. Kukanauza).

Programai vadovavo Danutė Statkutė de Rosales. Nesuprantantiems lietuvių kalbos, ispanų kalba aiškino minėjimo tikslą ir pristatė dr. Vyt. Dambravą.

Dr. Vytautas Dambra savo paskaitoje priminė nepriklausomybės metais padarytą pažangą žemės ūkyje, pramonėje, prekyboje, švietime. Iškėlė reikalą jungtis Pabaltijo tautoms, pažymėjo Sovietų Sąjungos sutarčių nesilaikymą.

Vencuelos respublikos prezidentui buvo pasiūsta sveikinimo telegrama ir prašoma, kad Vencuelos atstovas Jungtinėse Tatuose išskeltų mintį, kad būtų sulaukytas Lietuvos gyventojų persekiojimas dėl tautinių ar tikybiųjų įsitikinimų, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų iš Lietuvos savo kariuomenę ir leistų Lietuvos gyventojams demokratiškais rinkimais nustatyti savo valstybinę tvarką. Rezolucija susirinkusiųjų priimta ilgai trūkančiais plojimais. Kitų tautybių atstovai, dalyvavę tos dienos šventėje, sveikindami mus, taip pat vieningai pasisakė už nepriklausomą, demokratinę ir laisvą tautų gyvenimą.

Solistė Roma Mastienė, palydint prof. Pablo Manelski (žinomas pianistas sostinėje), užbūrė visus savo dainavimu. Jos malonus balsas klausytojams, net nesuprantantiems lietuvių kalbos, gėrėjosi dainomis.

Prof. Donato Jakavičiaus meistriskumas smuiku Vencuelos lietuviams gerai pažįstamas. Jau daug metų iš eilės, per lietuviškas šventes, ir per šią šventę, jo pasirodymai buvo šiltai sutikti.

Capricio - Sigfrido Erhardis atliko trys muzikos profesoriai: smuikas — Donatas Jakavičius, violenčle — Karel Adamčik, piano — Pablo Manelski. Valencijos ir Caracas jaunimas pašoko po vieną tautinį šokį ir vieną šokį bendrai. Valencijos šokėjus paruošė Aurelija Zalnieritė - Ross, Caracas — inž. Julius Guiga.

Minėjimo aktas, nors užsitęsė gana ilgokai, bet visi atilankę į šventę buvo patenkinti, galėję taip puikiai praleisti sekmdienio popietę. Po minėjimo buvo vaišės šv. Kazimiero Lietuvių centro salėje, kurias paruošė Caracas lietuvių bendruomenės moterys.

Petras Kriščiūnas

# Spaudoje ir gyvenime

## PLASTIKA AUTOMOBILIUOSE

Šiuo laiku pramonėje vis daugiau ir daugiau pradeda vartoti plastiką. Ji lengvesnė nei metalas, na, ir gana patvari.

Automobilių gamintojai ieškodami būdų, kaip su vienu galionu benzino automobilis galėtų nuvažiuoti daugiau mylių, surado, kad reikia gaminti lengvesnius o jie bus lengvesni, metalines dalis pakeitus pagamintomis iš plastikos.

1940 metais šios šalies gaminti automobiliai plastikos turėjo tik 4 svarus. Iki 1965 daugėjo, bet nežymiai, bet po 1965 metų kasmet daugėjo iki 195 svarų.

Apskaičiuojama, kad iki 1985 metų kiekvienas automobilis plastikos turės nuo 250 iki 350 svarų, o 1990 metais jau turės net 500 svarų. **A. L.**

(Bus daugiau)



1976 m. kovo 21 d., sekmadi.  
2:30 val. popiet  
JAUNIMO CENTRE  
Rengia MARGUTIS

PIRMA KARTA CHICAGOJE  
RIMAS STRIMAITIS, lyrinis tenoras, VACLOVAS VERIKAITIS, bosas-baritonas  
JONAS GOVEDAS, akompaniatorius

Visi kviečiami dalyvauti.  
Bilietai gaunami Margočio raštinėje,  
2422 West Marquette Road  
Telef. — GR 6-2242, GR 6-2271

## DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 pusl.)

Londono, Ont. Taipgi yra pakviesta dainuoti Philadelphiaje, Chicagoje ir kitur. Detroito, Windsorio ir visų artimųjų apylinkių lietuviai maloniai kviečiami šiame koncerte dalyvauti. Ypač kviečiamas lietuviškas jaunimas.

Koncertas įvyks 4 val. p. p. W. Lowe vid. mokyklos auditorijoje, 874 Gilles Blvd. (Gilles Blvd ir Parent Ave. sankryžoje)

Įsilaidoms padengti aukos: suaugusiems — 3 dol. ir vaikams (iki 12 metų) — 2 dol.

Iš Detroito JAV 200 metų sukakties Lietuvių komiteto veiklos

Kovo 6 d. įvyko komiteto posėdis, kuriame buvo svarstyta JAV 200 metų suplanuotos programos, jų finansavimas ir sudaryta Finansų sekcija šios sudėties: pirm. Vacys Urbonas, vicepirm. Alfonsas Juška, vicepirm. jaunimo reikalams Gintė Damušytė, sek. Cicilija Balsienė, išd. Vladas Stankus.

Gyvendami šiame krašte, negalime užsidaryti tik savo ratelyje ir nesirūpinti tuo, kas vyksta aplink mus. Mums, kaip ir kitoms etninėms grupėms, yra puiki proga parodyti kitataučiams, kuo mes šį kraštą praturtinom, koki įnašą į jo kultūrinį, ekonominį gyvenimą įnešm. Parodyti kiek žymi mokslininkų, menininkų, sporto žvaigždžių dėvėm.

Detroito Lietuvių 200 m. sukakties komitetas yra užsiplanavęs šios darbus:

1. Gegužės antrą dieną Detroito miestas ruošia milžinišką motorizuotą parodą, kuriame dalyvauja ir lietuviai su viena motorizuota platforma. Platformos projektas jau baigiamas paruošti, bet sumontavimui ir išpušimui komitetas neturi lėšų.

2. Gegužės 16 d. 3 val. p. p. Fordo auditorijoje ruošiamas didingas Ciurlionio Ansamblio koncertas. Bus mūsūs, vyrų, moterų chorai su solistais. Bus taštiniai šokiai, instrumentalistai ir kanklių muzika. Atvyks 90 gerai paruošusių menininkų. Ciurlioniečiai šiam koncertui jau senai ruošiasi. Komitetas tiki, kad visi Detroito, priemiesčių ir kaimyninių kolonijų lietuviai ne tik patys dalyvautų, bet ir pasikviest bendradarbiaus, draugus, kaimynus amerikiečius.

3. Visą rugsėjo mėnesį Tarptautinio instituto tautybių salėje vyks lietuvių paroda. Salės vidaus sienos ir keturiasdešimt viena parodų spintos bus panaudota garsinimui Lietuvos vardo. Kiekviena organizacija atskirose spintose galės pavaizduoti savo veiklą. Ten turės atsispindėti viso lietuviško gyvenimo apraiškos: Tautodailė, kultūra, istorija ir daug kitų sričių. Tai bus mūsų visų paroda ir, su šios apylinkės lietuvių parama, galėsime ją padaryti didingą, prasmingą ir nepamirštamą.

4. Rugsėjo mėn. Tarptautiniame institute duosime vietinių meno vienetų programą: Tautodailės, folkloro, dainų, kanklių muziką. Parodysime skaitles ir filmus iš Lietuvos.

5. Parodos metu suruošime lietuviškų valgių pietus ir kavutę. Visi šie darbai, jei norim padaryti įspūdingai, reikalauja lėšų. Deja, kol pinigų neturime, negalime išvystyti veiklos, todėl ir kreipiamės į visus geros valios lietuvius, prašydami, didesnis ar mažesnis aukomis, komiteto darbą paremti. Iš Detroito miesto 200 m. sukak-

ties komiteto joks finansinės paramos negauta ir nėra vilties gauti. Bicentennial komiteto veiklai finansuoti sudaryta iš įvairių organizacijų atstovų Finansų sekcija, kuri darba pradėjo kovo 7 d. Aukų rinkimo vėjus metu, Finansų sekcijos nariai ir rinkėjai sekmadieniais budės su aukų la pais prie visų lietuviškų bažnyčių. Išeldami iš jų nepamirškite trumpam sustoti prie aukų rinkėjų ir įteikti savo skirtą auką Bicentennial komiteto renginiams paremti. Detroito lietuviai iki šiol buvo dosnūs, tikimės bus dosnūs ir šiuo kartą.

Vacys Urbonas

### VIESAS SUSIRINKIMAS

Kovo 21 d., sekmadienį, 12 val. įvyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre viešas susirinkimas, kuriame bus sudarytas Algjo Zapracko kandidatai ir JAV kongresą remti Lietuvių komitetas. Visi kviečiami dalyvauti.

### PRIPILDYKIME SALE LIETUVIŲ FONDO KONCERTE - VAKARIENEJE

Lietuvių Fondo Detroito vėjus komiteto ruošiamas koncertas-vakariene, kurio programą išpildys solistai Daņa Stankaitė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis, akompaniuojant muzikui Alvydui Vasaičiui, sparciai artėja. Koncertas-vakariene bus kovo 27 d., 7 val. vak. Kultūros centre. Nors susidomėjimas yra gana didelis, bet iki šio laiko yra rezervuota tik 30 stalų. Taigi 10 apvalių ir 8 keturkampiai stalai dar neužpildyti. Prie vieno stalo telpa po 10 žmonių. Taigi salėje dar gali tilpti 180 asmenų. Maistas ir gėrimai bus paduodami ant stalo. Bufeto nebus. Su šeiminkėmis susitarta, kad kiekvienas galės valgyti kiek norės, bet mums reikia pranešti dalyvių skaičių, kad žinotų kiek maisto pagaminti.

Vakarienes metu kalbės Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. Antanas Razma iš Chicagos, o koncertas bus toks, kokio greitai Detroito neturėsime. Tad Lietuvių Fondo Detroito vėjus komitetas ragina visus kuo greičiau rezervuoti stalus ar įsigyti bilietus. Stalus rezervuoja Martynas Stonys, Stasys Garlauskas ir Bronius Girmius. Vytautas Kutkus

## TRUMPAI

— Gubernatorius renns Algį Zapracką. Michigano valstijos gubernatorių Milliken kalbėjo su Algju Zapracku ir pažadėjo jį remti kaip respublikonų kandidatą 17 distrikto į kongresininkus.

— Didžiausias susidomėjimas. Lietuvių fondo koncertu, kuris bus kovo 27 d. Kultūros centro salėje.

— Neuzsakytų stalų liko mažai, o pavieniai detroitiečiai nuolat skambina telefonu teiraudamiesi, ar dar turime atliekamų vietų ir bilietų. Bijoma, kad visi norintieji nepilpsime, nors salė didelė.

— LF posėdis. Lietuvių fondo vėjus komiteto posėdis bus kovo 18 d., ketvirtadienį, 7 val. vakare, pirm. Vyt. Kutkaus namuose. Visi komiteto nariai kviečiami būtinai dalyvauti.

— LF vėjus. Detroito vyksta Lietuvių fondo vėjus, kuris vis labiau įsisiūbuoja. Daugelis lietuvių, kurie anksčiau "nieko negirdėjo" apie Lietuvių fondo, dabar išsiplepa po kelis kas savaitę ir rašosi nariais. Paskutinėje savaitėje po šimtine įmokejo: Jadvyga ir Jonas Dundas, Dalia ir Jaunius Gilvydžiai ir Mindaugas Kutkus. Pranciška Balandienė padidino įnašą savo motinos Konstancijai

jos Plechavičienės atminimui iki 450 dol., dabar įmokėdama 100 dol. Zinaida Iljesevičiūtė savo brolio Stepo Iljesevičiaus atminimui įnašą padidino iki 200 dol., dabar įmokėdama 23 dol. Čia tik pavydys, kaip detroitiečiai lietuviams subruzdavo stoti į LF, kad greičiau būtų sudėtas antrasis milijonas. Bravo detroitiečiai!

— Kalbės Liūda Rugienienė. Kovo 21 d., sekmadienio rytą, kalbės Liūda Rugienienė per Amerikos liet. balso radijo valandą Lietuvių fondo reikalais. M.St.

### IŠ ATEITININKŲ VEIKLOS

Studijų dienos

Kovo 19-21 d. Detroito moksleiviai at-kai kartu su Clevelando moksleivių at-kų kuopa ruošia studijų dienų savaitgalį Dainavoje. Pagrindinė tema bus "Moralė". Labai daug moksleivių at-kų iš kitų JAV ir Kanados draugovių ruošiasi atvykti.

Lietuviškos tautodailės paroda

Kovo 27-28 d. vyks Juozas Jasiūno ir Viktoro Veselkos lietuviškos tautodailės darbų paroda Kultūros centre. Paroda atidaroma kovo 27 d. 6 v. v. ir tęsis iki kovo 28 d. nuo 10 val. iki 3 val. po pietų. Kovo 28-29 d. bus oficialus parodos atidarymas ir menininkų pristatymas.

Viktoras Veselka daugiausia reiškiasi medžio drožiniais, o Juozas Jasiūnas — tautinio meno audiniais. Abiejų darbai bus išstatyti š. m. rugpjūčio 1-8 dienomis Philadelphiaje įvykstančiame Eucharistiniame kongrese. Įėjimas nemokamas. Ruošia studentai ateitininkai.

— Balandžio 4 d. sekmadienį, 4 val. p.p. įvyks studentų at-kų susirinkimas. Vieta bus pakelbta vėliau.

— Kovo 11 d. įvyko studentų at-kų valdybos posėdis. Valdyba tarėsi einamaisiais reikalais, jų tarpe studentų at-kų kandidatų paruošimu.

— Algis Zaprackas pas studentus ateitininkus

— Vasario 29 d. sekmadienį įvyko studentų at-kų susirinkimas V. Petruilų bute. Susirinkimo paskaitininkas buvo Algis Zaprackas, kuris dalinosi savo išpuždius iš savo kelionės Lietuvoje. Jis parodė kaiminui ir filmą, kurį pats susuko būdamas Lietuvoje. Taip kitko, Algis Zaprackas šiuo metu kandidatuoją į JAV kongresą Jaunimas virš 18 metų, gyvenantis jo distrikte.

— Jaunučiai

Kovo 21 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Damušių bute įvyks jaunučių at-kų susirinkimas.

— Jauniai

Jauniai at-kai kovo 7 d. savo susirinkime paminėjo šv. Kazimiero šventę. Šiuo metu mergaitės D. Mičiūnaitės priežiūroje mokosi austi tautines juostas.

— Moksleiviai

Detroito moksleiviai at-kai išleido savo tradicinę laikraštėlį, kuris vadinasi "Jaunystės šauklis". Šių metų redaktorai Eligijus Lelis ir Vida Nakaitė.

— Moksleivių At-kų sąjungos centro valdyba

Kovo 13 d. MAS centro valdyba išleido šių metų ketvirtą aplinkraštį. Tame aplinkraštėje buvo dar priedas: moksleivių at-kų rūbo apybraiža.

Dr. Kęstutis Keblys ir Lilė Gražulienė, MAS centro valdybos nariai ideologiniams reikalams, ruošia vasaros stovyklų programos projektą. Taip pat žada prisidėti Kęstutis Girmius, Ateitininkų Federacijos narys.

Sausio 31 d. Linas Mikulionis ir Vitas Sirgedas, MAS cv nariai, dalyvavo Clevelando ateitininkų literatūros vakare.

Vasario 21-22 d. Joana Kuraitė, MAS cv narė, buvo Toronto ateitininkų 25 metų veiklos šventėje. Kovo 7 d. Linas Mikulionis ir Gintė Damušytė dalyvavo Cicero ateitininkų šventėje. Taip

— Perskaitykite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

pat susitiko su Ateitininkų Federacijos vadu dr. P. Kisieliu. MAS cv-pakvieta Jūratė Krokytė iš Rochesterio būti Rytų apygardos ryšininke.

— Ateitininkų šventės

Gegužės 1-2 d. įvyks ateitininkų metinės šventės — Chicagoje Clevelande ir Hamiltone.

Detroito at-kų šeimos šventė įvyks birželio 6 d. Dainavoje.

— Vasaros stovyklų Dainavoje

— Moksleivių at-kų stovykla įvyks š. m. nuo birželio 20 d. iki liepos 3 d.

— Jaunučių at-kų stovykla įvyks nuo liepos 4 d. iki liepos 17 d.

— Wasagoje

— Moksleivių ir jaunučių at-kų stovykla įvyks nuo liepos 18 d. iki rugpjūčio 7 d.

— Neringoje

— Moksleivių at-kų stovykla įvyks nuo rugpjūčio 15 d. iki rugpjūčio 28 d.

— I moksleivių ir jaunučių at-kų vasaros stovyklas Dainavoje sutiko atvykti muzikas Faustas Strolija, praversti dainavimą.

— Studentai

— Balandžio 4 d. sekmadienį, 4 val. p.p. įvyks studentų at-kų susirinkimas. Vieta bus pakelbta vėliau.

— Kovo 11 d. įvyko studentų at-kų valdybos posėdis. Valdyba tarėsi einamaisiais reikalais, jų tarpe studentų at-kų kandidatų paruošimu.

— Algis Zaprackas pas studentus ateitininkus

— Vasario 29 d. sekmadienį įvyko studentų at-kų susirinkimas V. Petruilų bute. Susirinkimo paskaitininkas buvo Algis Zaprackas, kuris dalinosi savo išpuždius iš savo kelionės Lietuvoje. Jis parodė kaiminui ir filmą, kurį pats susuko būdamas Lietuvoje. Taip kitko, Algis Zaprackas šiuo metu kandidatuoją į JAV kongresą Jaunimas virš 18 metų, gyvenantis jo distrikte.

— Jaunučiai

Kovo 21 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Damušių bute įvyks jaunučių at-kų susirinkimas.

— Jauniai

Jauniai at-kai kovo 7 d. savo susirinkime paminėjo šv. Kazimiero šventę. Šiuo metu mergaitės D. Mičiūnaitės priežiūroje mokosi austi tautines juostas.

— Moksleiviai

Detroito moksleiviai at-kai išleido savo tradicinę laikraštėlį, kuris vadinasi "Jaunystės šauklis". Šių metų redaktorai Eligijus Lelis ir Vida Nakaitė.

— Moksleivių At-kų sąjungos centro valdyba

Kovo 13 d. MAS centro valdyba išleido šių metų ketvirtą aplinkraštį. Tame aplinkraštėje buvo dar priedas: moksleivių at-kų rūbo apybraiža.

Dr. Kęstutis Keblys ir Lilė Gražulienė, MAS centro valdybos nariai ideologiniams reikalams, ruošia vasaros stovyklų programos projektą. Taip pat žada prisidėti Kęstutis Girmius, Ateitininkų Federacijos narys.

Sausio 31 d. Linas Mikulionis ir Vitas Sirgedas, MAS cv nariai, dalyvavo Clevelando ateitininkų literatūros vakare.

Vasario 21-22 d. Joana Kuraitė, MAS cv narė, buvo Toronto ateitininkų 25 metų veiklos šventėje. Kovo 7 d. Linas Mikulionis ir Gintė Damušytė dalyvavo Cicero ateitininkų šventėje. Taip

— Perskaitykite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

turetų jausti pareigą už Algį Zapracką balsuoti. (gd)

### JAUNIŲ SUSIRINKIMAS

Šis mūsų susirinkimas buvo skirtas šv. Kazimiero minėjimui. Pradėjome malda, kurią pati sukūrė ir skaitė Rasa Veselkaitė. Po to buvo pasikalbėjimas apie šv. Kazimierą ir jo šventę. Po pašnekesių, Dainius Skiotys skaitė eilėraščių apie šv. Kazimierą. Violeta Doveinytė fleita pagrojo dvi giesmes. Savo sukurtą eilė-

raštį skaitė Alma Lelytė

Pasibaigus programėlei, buvo referatų paskirstymas. Tema — "Velykos" buvo duota parašyti Laimai Pikūnaitei, "Pavasaris" — Eglei Baltrušaitytei, "Velykų pa-pročiai" — Violetai Doveinytei ir "Kaip atrodo Lietuva?" — Arūnui Kebluiui. Po referatų paskirstymo sekė darbeliai. Berniukai drožinėjo savo vaizdus, o mergaitės audė juostas.

Alma Lelytė

## CLASSIFIED GUIDE

### REAL ESTATE

Krautuvė parduodama ar išnuomojama. Tinka bet kokiam biznui ar bus susirinkimams salė. (7400 kv. pėdų). 2615 W. 63rd St. Skambint 925-1711

### CRYSTAL LAKE

IR APYLINKĖSE

Namai — Biziniai — Sklypai

Zemė investavimui

### ESSEX-COSTELLO

REAL ESTATE

Laima Kinderienė

Ofiso tel. 312-639-5561

Namų tel. 815-459-3758

### IR GYVENKIME ČIA

Arti 73 ir California. 20 metų pulkas 5 kamb. 2 aukštų mūras. 2 auto mūro garažas. Patrauklus gyvenimui \$23,300.

Savistoviam profesionalui ar kiekvienam žmogui galima gerai pirkti 2 aukštų mūro namą, ilkusis 6 kamb. butas ir modernus biznis. Namas statytas prieš 18 metų. Beveik prieš pat Marquette Pk. \$33,000.

2 butų pulkas mūras ir 2 auto garažas. Marquette Pk. Arti mūro \$27,900.

9 kamb., kaip naujas linkus "ranch". 2 virtuvės, 2 vonios. Nauji karpetai. Arti Brighton Pk. Galite greit užimti. \$36,500.

6 butų šikšniams grožio mūras. 4 auto mūro garažas. Patiks ir jums Marquette pka. \$66,000.

Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Arti Marie High. \$45,000.

2 butų modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Rami graži gatvė Marquette Pka. \$36,000.

### VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

### BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Draudimas — Income Tax

Notariatas — Vertinimai

### BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

### M. A. SIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 234-7450

Taip pat darom: VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKIVIMAI, pildomi PILETYBES PRAŠYMAI ir kitoki bankai.

10 butų mūras ir vak. nuo Cicero Ave. Virš \$19,000 pajamų. Zemi mokečiai. Pulkus investavimui.

Gerai išlaikytas 4 puoš. butų mūr Geros pajamos. Savininkas finansuoja.

Naujesnis mūr. bungalow, 4 kamb. butas 1-me aukšte ir 2 kamb. viršų mūr. garažas. 1 vak. nuo Kedzie.

### SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St. 436-7878

### BUD'S REAL ESTATE

PIRKŠIT — PARDOŠIT — NUOMOSIT

ĮVAIROŠ DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

Lemont, 135th & Archer Ave

Tel. — 257-5361

### REAL ESTATE

Prie 72-os ir Maplewood parduodamas 5 kamb. (2 mieg.) mūro namas. Gazo šiluma. Zemi mokesčiai. Nebrangus. 737-8161

### BEVERLY SHORES, IND.

Former model home, 3 or 4 bedrooms. Large corner lot. Mortgage balance can be assumed. Only \$24,800.

DUBOIS REALTY - 219-872-6467

### Gražus "custom" mūras. 3 butai:

2 po 2 miegamus; vienas vieno miegamo. Atskiri šildymai. Didelis kampinis sklypas. Tik 18 metų senumo. 2 maš. mūr. garažas. Apyl. 71-os priesais Marquette pka. #252.

Mūr. bungalow. Užmirkite šį erdvų 6 kamb. mūr. bungalow su uždaru portu. Filnas rūsas ir pastogė. Plus 2 maš. garažas. Kaina — \$29,900. #243.

### GARFIELD RIDGE REAL ESTATE

6921 W. Archer Ave. — 586-3434

### MISCELLANEOUS

### SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4063 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

### MISCELLANEOUS

### SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4063 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

### MISCELLANEOUS

### TELEVIZIJOS MIGINAS TV

Spalvotos ir paprastos RADJAI

Stereo ir oro vėsintuvai

Pardavimas ir taisymas

### MIGNAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

### MISCELLANEOUS

### TELEVIZIJOS MIGNAS TV

Spalvotos ir paprastos RADJAI

Stereo ir oro vėsintuvai

Pardavimas ir taisymas

### MIGNAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

### MISCELLANEOUS

### Maza lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir bet padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėnotų Jūsų namuose. Tokios vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 3 centus mokesčių ir 25 centus už pristatymą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

### VALOME KLIMUS IR BALDUS

Priemonės ir vaikuojame visų rūšių grūdus

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

### A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių išrašymų



**Elizabeth, N. J.**

**NEPRIKLAUSOMYBES  
SVENTE**

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Elizabethe suruoštas vasario 22 d. Prasidėjo šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje pamaldomis. Tą dieną klebonijos darželyje prie lietuviško stiliaus kryžiaus šalia Amerikos vėliavos plevėsa-vo ir lietuviška trispalvė. Po pamaldų Lietuvių Laisvės salėje vyko minėjimas, kurį ruošė Lietuvių Bendruomenės Elizabethe apylinkė. Skautams įnešus vėliavas, Balys Miškinis sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, o maldą sukalbėjo kun. Juozas Pragalbickas. Minėjimą atidarė ir visai eiga vadovavo Elizabethe apylinkės pirm. Julius Vleblaitis. Po trumpo įžanginio žodžio, susirinkusiems pristatė LB krašto valdybos vicepirmininką organizaciniams reikalams Balį Raugą iš Delran, New Jersey ir paprašė jo prabilti į susirinkusius.

Svečio kalba buvo neilga, gerai išmąstyta ir kone poetiškai kondensuota. Jis kvietė visus būti Lietuvos šaukliais per amerikiečių radiją, spaudą, o reikalui atsiradus taipgi išeiti į gatves ir kreiptis į Washingtoną nurodant rusų daromas skriaudas Lietuvoje. Turime siekti ir informuoti šio krašto jaunimą ir profesorius per universitetus, nes vien tik žodiniai padūsavimai savųjų tarpe Lietuvai nedaug naudos teuos, — kalbėjo Raugas. Jis taipgi išreiškė nusivylimą Vatikano politika ir bendrai katalikų bažnyčios hierarchijos laikysena persekiojamų tikinčiųjų Lietuvoje atžvilgiu, nes iki šiol jokios konkrečios pagalbos iš Romos nesulaukta. Prašė visus savo konkrečiais darbais padėti Lietuvos žmonėms ir dirbti tol, kol ten išauš nauja vasario 16-toji. Jo kalba buvo atidžiai išklaudyta ir palydėta gyvais plojimais.

Po prakalbos Pranas Pūronas paprašė aukoti Lietuvos reikalams ir visi esantieji greit sumetė lygiai 1000 dol.

Meninę dalį pradėjo LB tautinių šokių grupė "Liepsna". Dviem išėjimais jie pašoko penkis šokius. Grupę sudaro daugiausia studentai ir moksleiviai. Ji yra pasirodžiusi daugelyje vietų, įskaitant Ruthers valstybinį universitetą ir kai kurias kolegijas. Šokėjams vadovauja Birutė Vaičiūnaitė, o akordeonu palydi Rūta Raudytė. Toliau sekė eilėraščiai, kuriuos padeklamavo jaunutė Monika Šernaitė, Rūta Melinytė ir Juozas Didžbalis — visi Elizabethe šeštadienines mokyklos mokiniai. Pasirodė ir skudutininkai su dviem dainelėmis. Pabaigai parapijos choras vadovaujamas Vinco Mamaičio, padainavo penkias harmonizuotas liaudies dainas ir jos praskambėjo gana korektiškai.

Po minėjimo apylinkės valdybos ponios Elena Juškienė, Ona Lanienė, Ona Strimaitienė ir Ona Zindžiuvienė už prieinamą kainą paruošė pietus ir kas norėjo galėjo gardžiai papietauti. Elizabethe lietuviai Vasario 16-tosios proga yra jautrus ir atliškami savo tautinę pareigą duosniai aukoja Lietuvos reikalams.

J.P.V.

**Hot Springs, Ark.**

**LIETUVISKAS ŽODIS RADIJO BANGOMIS NUTILO**

Prieš porą su puse metų pasitraukęs pensjon iš Michigano universiteto, kuriame studijavau ir vėliau dėstiau, atvykau į Hot Springs. Šią vietą pasirinkau dėl gražios, miškingos, Lietuvą primenančios gamtos ir dėl gražiai įsikūrusio lietuvių pensininkų būrelio.

Čia atvykęs tuojau buvau išrinktas Hot Springs Lietuvių Radijo klubo "Laisvės Varpai" pri-

mininku ir radijo programų vedėju. Istačiau radijo transliacijas į kultūringas vėžes ir joms vadovavau dvejus metus. Programos buvo vedamos lietuvių ir anglų kalbomis. Buvo patenkinti lietuviai ir amerikiečiai. Amerikiečiai, pasiklausę tų programų pradėjo mane kviešti skaityti jiems paskaitas apie Lietuvą ir ypač apie komunizmo žiaurumus. Viskas ėjo gerai. Bet, štai, tie, kurie anksčiau negalėjo aukštesnio lygio programų paruošti, ir tie, kurie buvo pakviesti mano paruoštas programas skaityti per radiją, pradėjo rusenti pavydu. Mano pagelbininkai panoro pašokti aukščiau perimti į savo rankas klubo ir radijo programų vedimą. Tačiau Radijo klubo nariai — rėmėjai nujautė jų netinkamumą toms pareigoms ir pakartotinai susirinkimuose jų nerinko.

Tada jie griebėsi šmeižto ir šantažo. Spaudoje ir žodžiu vietoje apkaltino mane skatinimu bendradarbiauti su Lietuvos okupantu, kad aš, esą, siūlas vežti vaikus į komjaunuolių stovyklas. Tai yra biaušus ir negarbingas melas. Kategoriskai pareiškiu, kad nei aš, nei kiti padorūs lietuviai žodžiu ar per radiją niekad nesulė bendradarbiauti su okupantu ar vežti vaikus į komjaunimo stovyklas. Mano nusistatymas yra, kad lie-



Vasario 16-tos minėjime Ciceroje pokalbio metu iš kairės: dr. F. Kanas, Cicero miesto sveikatos komisyonierius, J. Rugelis, Melrose Parko LB lituanistinės mokyklos vedėjas ir A. Gečys, LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm.

tuviai išvijoje neturi atsiskirti me jai organizuotai padėti, kaip nuo pavergtos lietuvių tautos. Jie turi palaikyti su pavergtą lietuvių tautą kuo glaudžiausius ryšius, stiprinti ją dvasiniai ir visokiomis priemonėmis padėti jai kovoti prieš okupantą Vliko nustatymis sąlygomis, t.y. santykiuojant su lietuvių tauta nepažeisti Lietuvos nepriklausomybės principų (nebendradarbiauti su komunistų pastatyta vyriausybe ir komunistų partija).

Aš taip pat giliai tikiu, kad pavergtą lietuvių tautą yra gyva, giliai patriotiška, kovojanti prieš okupantą, ir ji atsilaikys prieš surusinimą, sukommunistinimą ir sunaikinimą. Laikui atėjus, ji sukils ir vėl atstatys nepriklausomą Lietuvą. Tik mes išvijoje turi-

I visą tai netiki ir tam nepirtaria čia tik keli menko išsilavinimo žmonės. Tie žmonės už padarytas jiems asmenines skriaudas kaltina ne komunistus, bet lietuvių tautą ir jie nenori nieko turėti bendro su ja. Kai tik pamini palaikymą ryšius su lietuvių tauta, tie žmonės stojasi piestu ir vadina tave bendradarbiu su okupantu.

Šmeižikai jau sugriovė čia gražiai veikusį Radijo klubą. Klubas, man atsiskius toliau jam vadovauti ir daugiau norinčių jam vadovauti neatsiradus, nuo š.m. kovo 1 dienos nustojo veikęs. Klubas paskutinį susirinkimą net pretendentai į klubo vadovybę nedrįso atvykti. Išsigando savo darbų pasekų.

Nei dabar, nei ateityje į šmeižtų smulkmenas natsakinėsiu, nes tai būtų negarbingas nusizeminimas. T. Dambrauskas

Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje kovo 21 d. 3:30 val. bus Chicago kamerinio orkestro koncertas. Daugiausia bus atliekama Bacho muzika.

**A. + A. JONUI GRICALIŪNUI mirus,**  
sūnui JONUI su žmona DANUTE ir kitiems velionies artimiesiems reiškiame širdingą užuojautą.

Sofija, Balys ir Ričardas Holiušai

**Mylimai Motinai mirus,**  
**KĘSTUTI KRIAUCIŪNĄ IR JO ŠEIMĄ**  
nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Petras, Ilona ir Rita Dapka  
Bronė Pakštienė

**A. + A. DOMICELEI KRIAUCIŪNIENEI**  
mirus, jos sūnus Algirdą ir Kęstutį su šeima, brolių Julijų Plaušainaitį, seserį Anastaziją su šeima bei kitus gimines lius, brolių Antaną Plaušainaitį su šeima bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jonas ir Ona Liorentai

**PADĖKA**  
A. + A.  
**TERESĖ VIERAITYTĖ**

Mūsų mylima teta mirė 1976 metais vasario 6 dieną ir buvo palaidota vasario 13 dieną šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuosirdžiai dėkojame visiems, suteikiusiems velionei paskutinį patarnavimą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Širdinga padėka Nekalto Prasidėjimo parapijos kunigams: prel. D. Mozeriui, kun. J. Plankiui ir kun. F. Kireliui už velionės lankymą koplyčioje ir už sukalbėtas maldas. Nuoširdus ačiū kun. A. Trimakui už aplankymą velionės koplyčioje. Nuoširdi padėka kun. J. Plankiui atlaikiusiam gedulingas Mišias už velionės sielą, kan. P. Juknevičiui ir kun. F. Kireliui už asiatavimą šv. Mišiose, kun. J. Plankiui už palydėjimą į amžino poilsio vietą, p-niai M. Kinčius už gražų giedojimą Mišų metu.

Nuosirdžiai dėkojame visiems, kurie aukėjo ir užprašė šv. Mišias už velionės sielą, už geles ir pareikštą užuojautą liūdes'o valandoje.

Ypatingai esame dėkingi p-niai E. Cepienei, pas kurią velionė ilgus metus gyveno. Dėkojame karšto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Dovydui P. Gaidui už malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę: Brolių ir seserų vaikai

**A. + A.**  
**ADELEI ČEPENIENEI Lietuvoje mirus,**  
sūnui ALGIRDUI ČEPENIUI ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Danutė ir Vacys Jakovickai

**JURGIS PĖTERAITIS**  
Diplomuotas istorikas

Gimė 1905 m. gegužės 16 dieną Gedminų km., Dovylių valsė., Klaipėdos apskr.

Mirė 1976 m. kovo 16 d., 2:40 val. popiet. Nepriklausomoje Lietuvoje baigė Vytauto Didžiojo universitetą. Mokytojavo III-je Gimnazijoje Kaune. Tremyje Schweinfurto, Hanau ir Muencheno lietuvių gimnazijose. Chicagoje buvo Pedagoginio Instituto lektorius.

Dideliame nuliūdime paliko žmoną Mariją, dukreles Rastę, Danguolę, žentą Viktorą, anūkius Pauliuką ir Dianutę. Pusseserę Jahaną Gudeliene ir dvi sesutes ir brolio žmoną su vaikais Vokietijoje, daug draugų ir pažįstamų.

Buvo aktyvus Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos narys ir kurį laiką jos pirmininku.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtad., 11 val. ryto Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Atsisveikinimas bus penktad., 8 val. vak. koplyčioje. Laidotuvės įvyks šeštad., kovo 20 d., iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukters, žentas, anūkai ir seserys. Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

**A. + A. Grasilda Šliūpienė-Kartanienė,**  
mirusio dr. Jono Šliūpo, garsaus lietuvių veikėjo ir aušrininko, žmona mirė 1976 m. kovo mėn. 5 d. Kalifornijoje.

Liko nuliūdę sūnus Vytautas, marti Vanda ir vaikai Kęstutis Šliūpai. Sesers vaikai: Pranas ir Kazimiera Ragauskai, Stasė ir Ričardas Estkai, Valė ir Adomas Rumsai ir kiti giminės bei pažįstami.

Laidotuvių apeigos įvyks 1976 m. kovo mėn. 20 d. 11 val. ryto. Chicagoje, Lietuvių Tautinėse kapinėse, prie a. a. dr. Jono Šliūpo paminklo.

Nuosirdžiai prašome gimines ir pažįstamus dalyvauti apeigose ir kartu pareikšti paskutinį atsisveikinimą mylimai motinai.

Nuliūdę sūnus Vytautas su šeima

**A. + A.**  
**Dr. VACLOVUI PAPROCKUI mirus,**  
jo žmoną dr. BIRUTĘ su dukra KRISTINA ir sūnum VYTAUTU, seseris dr. K. SIMAITIENĘ, MATEKONIENĘ ir brolių PETRĄ su visų jų šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime

Danutė ir Stasys Balis!  
Ancetas Balys

**A. + A. ANELEI MULIOLIENEI mirus,**  
vyruvi IGNUI, dukrai DANUTEI, sūnums VITUI, ALGIUI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Adelė Vaitkevičienė, Mikas žaliauskas  
Juozas ir Pranas žiurinskai

Toronto, Canada

Mūsų valdybos direktoriui  
**A. + A. Dr. VAGLOVUI PAPROCKUI mirus,**  
jo žmonai BIRUTEI, dukteriai KRISTINAI ir sūnui VYTAUTUI reiškiame giliausią užuojautą.

Amerikos ir Pasaulio Lietuvių  
Gydytojų Draugija

**PETKUS**  
**MARQUETTE FUNERAL HOME**  
TEVAS IR SŪNUS  
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS  
2533 West 71st St. Tel. G.Rovehill 6-2345-6  
1410 So. 50th Ave., Cicero T.Ownhall 3-2108-9  
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriat  
**MAZEIKA & EVANS**  
6845 SO. WESTERN AVE.  
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS  
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS  
MAKŪNOMS VIETA  
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

**E U D E I K S**  
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI  
**DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID**  
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS  
4330 - 34 South California Avenue  
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852  
4605 - 07 South Hermitage Avenue  
Telefonas — YArds 7-1741 - 2

**LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI**  
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai  
**ANTANAS M. PHILLIPS**  
**TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS**  
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-9401  
**STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS**  
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872  
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213  
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410  
**PETRAS BIELIŪNAS**  
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

**POVILAS J. RIDIKAS**  
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911  
**JURGIS F. RUDMIN**  
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39  
**VASAITIS - BUTKUS**  
1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003



# APLINK MUS

× **Laimos Rastenytės** — Laisvės kovos lėlių teatro spektaklis įvyks šį šeštadienį 11 val. ryte Candelight Dinner Playhouse, 5620 S. Harlem Summit.

× **V. Natkevičius**, Vasario 16 gimnazijos direktorius Vokietijoje, stengdamasis pakelti mokinių skaičių, šiuo metu lankosi Kanadoje ir Amerikoje. Kovo 21 d., sekmadienį, 12 val. Chicagoje Jaunimo centro 203 kambaryje jis padarys gimnazijos remėjams, tėvams ir jaunimui svarbų pranešimą. Kviečiami visi susirinkime dalyvauti, apie gimnazijos padėtį išgirsti iš tikrų šaltinių ir bendromis jėgomis aptarti bėgamosios realias.

× **Marija ir Bronius Žekai** iš Toronto, Kanados, buvo atvykę į savo dėdės Juozo Rūbo 80-ties metų amžiaus sukaktį. Kun. St. Šantaro lydimi, svečiai lankėsi "Draugo" redakcijoje ir administracijoje susipažinti su lietuviškos spaudos darbais. Be to, jie paliko ir auką lietuviškai spaudai. Labai ačiū.

× **Moterų sąjungos** narės kviečiamos dalyvauti šv. Mišiose šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, Ill., kovo 21 d., sekmadienį, 7:30 val. ryto. Po mišių bus pusrūgė, o 2 val. po p., šaukiamas Moterų sąjungos apskrities susirinkimas.

× **Nauji Lietuviškos knygos klubo** nariai: kun. Kęstutis Trimakas, Albertas Stakenas iš Chicago ir Petras Pajaujis iš Michigano.

× **Gabrielė ir dr. Benediktas Ročkalai**, mūsų Operos mecenatai, lietuvių kūrybą, kuri šiuo atveju yra mūsų trijų kompozitorių — Kačinsko, Gaidelio ir Marijošiaus operos, jų pastatymą geg. mėn. parėmė su 100 dol. auka. Ačiū. (pr.)

× **Michael J. Linderman**, Illinois Bicentennial Commission Executive Director maloniai priėmė kvietimą į V. Liet. tautinių šokių šventės garbės komitetą. Šokių šventei, kuria minima Amerikos Bicentennial, jis pažadėjo visokeriopą paramą. (pr.)

× **Pirmą kartą Chicagoje**, Kovo 21 d., 2:30 v. p. Jaunimo centre programą atliks solistai Rimas Strimaitis ir Vaclovas Verikaitis. Akompanuos Jonas Govėdas. Programoje duetai ir solo dainos. Rengia ir visus kviečia Margutis. (pr.)

× **Lietuvių Opera Chicagoje**, minėdama savo dvidešimtmetį ir kartu JAV Bicentennial, kviečia visus bet kada Operoje dainavusius solistus ir choristus, visus joje dirbusius įvairiose pareigose ir visą lietuvių plačią visuomenę iš visų JAV miestų ir Kanados ruoštis atvykti į Chicago ir dalyvauti trijų lietuviškų operų pastatymo spektakliuose.

Yra statomos šios operos: Kačinsko "Juodas laivas", Gaidelio "Gintaro šaly" ir Marijošiaus "Priesaika". Spektakliai įvyks geg. 8, 9, 15 ir 16 dienomis. Bilietus jau dabar galima užsisakyti paštu. Jie bus išsiųsti pagal užsakymo gavimo eilę. Jų kainos — parterėje: \$12.50, \$10.00, \$8.00, \$6.00 ir balkone: \$11.00, \$7.50 ir \$5.00. Užsakant paštu, prašome pažymėti spektaklio datą ir čekį siųsti šiuo pavadinimu ir adresu: Lithuanian Opera, 6905 S. Artesian Ave., Chicago, Illinois 60629. (pr.)

× **Apie krikščionių sąratėjimą** pasaulyje ir lietuvių tarpe kalbės ekumeninio ratelio nariai Lietuvių Radijo forume kovo 21 d. 2 val. p. p. Pašnekesy dalyvaus kun. Vyt. Bagdonavičius, kun. P. Dilys, E. Dilytė — Holenderienė, E. Gerulis, kun. A. Grauslys, I. Kairytė ir I. Laisvėnaitė. Pašnekesį praves kun. dr. K. Trimakas.

× **Juozas Rūbas**, Lietuvos kūrėjas savanoris, kovo 14 d., pas dukrelę Vaidilutę ir Sigitą Vingelius, 1445 So. Cicero, Ill., atšventė savo 80-tą gimtadienį. Vaisėse dalyvavo sūnėnas Vytautas ir Ramutis su šeimomis ir artimi giminės Marija ir Bronius Žekai iš Kanados Juozas ir Marija Rūbai tebėra judrūs ir, turėdami gerą būrį vaikučių, rūpinasi jų išauklėjimu gerais lietuvišais.

× **Marquette Parko** Lietuvių namų savininkų dr. Jos narių susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 19 d., 7:30 val. vakare, parapijos salėje. Tikimasi turėti svečių — kalbėtoją dr. J. Adomavičių. Yra ir skubiai sprendžiamų problemų ryšys su "NOCHA" veikla. Visi turėtų būti dalyvauti.

× **Vysk. V. Borisevičiaus** monografija jau išspausdinta ir gauta Chicagoje. Tos knygos sutiktuves ruošia LKM akademijos Chicago židinis balandžio 4 d. 1:30 val. popiet Jaunimo centre. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

× **Jurgis Pėteraitis**, dipl. istorikas ir pedagogas, mirė kovo 16 d. Chicagoje.

× **Aktorius Leono Barausko mirties** vienerių metų sukaktį minint, šį sekmadienį (kovo 21) 12 val. lietuvių jėzuitų koplyčioje už mirusį šv. Mišias atnašaus kun. J. Vaišnys, SJ., jose giedos solistas Jonas Sznelis. Po pamaldų bus nuvykta į šv. Kazimiero lietuvių kapines, kur bus pašventintas antkapinis paminklas, sukurtas skulpt. R. Mozoliūsko. Grįžus iš kapinių, Jaunimo centro kavinėje bus pravestas trumpas velionio prisiminimas. Leono Barausko bičiuliai, pažįstami ir gerbėjai kviečiami visur dalyvauti. (Pr.)

× **Metinis narių susirinkimas**, 1976 m. kovo 20 d. (šeštadienį), 4:30 val. p. p. nuosavoje salėje, 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje, Ill., šaukiamas Lietuvių Tautinių Namų narių metinis susirinkimas. Susirinkime sprendimo teise turi tik LTN nariai, įmokėję nemažiau \$100.00. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti, kviečiami visi Chicago lietuviai — es. Susirinkimui pasibaigus, 7 val. vak. visi susirinkimo dalyviai ir jų artimieji kviečiami vakarienei. Vakarienei \$5.00 asmeniui. Prašoma iš anksto registruotis tel. 778 — 7707 (Bronius Kasakaitis) arba 523 — 0227 (Juozas Andrašiūnas).

**Lietuvių Tautinių Namų Valdyba** (pr.)

× **Visais kelionių reikalais** kreipkitės į Daną Anužienę, telefonas: 851 - 2555. Fish Travel Agency, Inc., Farmington Hills, Michigan Greitas patarnavimas. Lektuvų bilietai išrašomi tuoj pat. (sk.)

× **Kellionės** į Vilnių ir septynios dienos Austrijoje bei Vokietijoje. Galaxy Tours — Chicagoje kreipitis į Marių Kiela, tel. 434 - 9655 arba Cornelių Jazbutį, tel. 254 - 3047. (sk.)

× **Lietuvaitės studentės** norintios per vasaros atostogas dirbti lietuvių senelių namuose gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, Ct. 06260. (sk.)



Solo dainuoja Ir. Grigalūnaitė, prie pianino Rytas Babickas, toliau matyti oktetos nariai Romas Būblis ir Mečys Aukštuolis. Jie atlieka programą "Tėviškos žiburių" koncerte Toronte. Oktetos koncertuos "Draugo" romano premijos įteikimo iškilnėse kovo 28 d., Jaunimo centre, Chicagoje.

## CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

### MOTERŲ SĄJUNGOS 21 KUOPA

Vasario 22 d. po 11 val. pamaldų šv. Kryžiaus par. svetainėje įvyko metinis Moterų sąjungos 21-šios kuopos susirinkimas. Jam vadovavo ilgus metus buvusi parapijos veikėja J. Kuzmickienė, kuri yra daugiau kaip 40 metų 21 kuopos pirmininkė ir nepamainoma vadovė. Narės ją dėdžiaugiasi ir su ja nuoširdžiai bendradarbiauja.

Kuopos sekretorė S. Bartkaitė perskaitė kuopos susirinkimo pro-

× **Sios savaitės kultūrinėje vakaronėje**, susirgus muzikantams, vietoj lietuviškų melodijų vakaro bus rodomos trys dokumentinės filmos: "Brazaitis, Saklys, Dirmantas. Vakaronės pradžia 7 val. 30 min. vak. Jaunimo centro kavinėje šį penktadienį (kovo 19 d.).

× **Gera mityba** — stiprios sveikatos pagrindas — 447 Alivudo radijo paskaita šį šeštadienį, 9 val. r. Sophie Barcus radijo šeimos valandoj.

× **Advokatas Jonas Gibaitis**, turėjęs savo raštine 4369 S. Archer Ave. šiomis dienomis persikėlė į 6247 S. Kedzie Ave. Tel. 776 — 3599.

× **LB Brocktono apylinkės** valdybos pirmininkas Eligijus Sužiedėlis mums atsiuntė malonų laišką, kuriame rašo, kad apylinkės darbuotojai aukštai vertina "Draugą" ir jo teikiama informacija. Šia proga atsiuntė 15 dolerių auką, kurią apylinkės paskyrė dienraščiui. Kartu pridėjo ir vieną užsakymą. Už viską nuoširdžiai dėkojame.

× **Robertas B. Kėkštas**, Chicago, Ill., mus pasveikino su 7 dolerių auka. Dėkui.

### MIRĖ A. A. JURGIS PĖTERAITIS

A. a. Jurgis Pėteraitis, dipl. istorikas, po ilgos ir sunkios ligos mirė kovo 16 d. 2:45 val. po pietų.

Nepriklausomoje Lietuvoje baigė Vytauto Didžiojo universitetą, mokytojavo Kauno III gimnazijoje. Chicagoje buvo Pedagoginio lit. instituto lektorius. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Mariją, dukreles Rasutę, Danguolę, žentą Viktorą, anūkelius Pauliuką ir Dianutę, pusseseres Johaną, dvi sesutes, brolienę Vokietiją, daug kitų giminių ir pažįstamų.

Bus pašarvotas Petkaus Marquette Funeral Home, 2533 W. 71st St. Atsisveikinimas įvyks šį penktadienį, laidos šeštadienį (pr.)

toloką ir davė įvairius pranešimus iš buvusio metinio parengimo, kuris taip pat vyko pirm. J. Kuzmickienės namuose. Sekretorė padėjo už parengimą, narės ir viešioms už dalyvavimą, centro valdybos narės ir viešoms prisidėjusios prie žaidimo popietės, kuri davė gražaus pelno kuopos reikalams.

Kuopa kasmet užprašo šv. Mišias už mirusias motinas, pamindama Motinos dieną gegužės mėnesį, ir už mirusias narės spalio mėnesį. Čia ir buvo prisiminta, kad 21 kuopa neteko net keturių ilgamečių narių, kuriuos sumanią reikėsi kuopos veikloje. 1975 m. mirė a. a. K. Kamarauskienė ir a. a. B. Cibirienė, o šiais 1976 metais visiškai neseniai iš gyvųjų išsiskyrė a. a. O. Nemuniėnė ir N. Zakariėnė, kuri buvo ilgametė kuopos iždinininkė ir simpatinga sąjungietė. Buvo nutarta užprašyti šv. Mišias už kiekvieną čia minėtą mirusią savo narę. Buvo apgalvauta, kad vyresnio amžiaus narės retėja, o jaunesniųjų ar čia gimusių narių sunku pakankamai patraukti į Moterų sąjungos radijo šeimos valandoj.

Buvo perskaitytas laiškas, kuriuo kviečiama kuopa dalyvauti Marijonų bendradarbių seime, vykstančiame balandžio 4 d. Marijonų koplyčioje ir svetainėje. Buvo išrinktos delegatės: S. Bartkaitė, O. Vazniėnė, J. Kuzmickienė, V. Patejūnas, O. Martišius ir A. Snarskienė. Taip pat paskirta auka seimui.

Sąjungietės nutarė rengti smagų pobūvį rugpjūčio mėnesį pas mūsų uolius geradarus ir veikėjus Kuzmickius, 6728 So. Artesian Ave. Komisija pateiks platesnių žinių spaudoje.

Narė Sąjungietė

### J. A. VALSTYBESE

— **Dr. Birutė Paprockienė** vasario 16, slidinėjama savo ūkyje Catskill kalnuose, Thompsonville, N. Y., atsitrenkė į medį ir dviejose vietose sulaužė stuburkaulį. Nuo sutrenkimo kurį laiką buvo be sąmonės. Gydymas užsitęs 2 — 3 mėnesius.

— **Lietuvių Katalikų gydytojų Korp!** Gaja balandžio 4 d. 2 val. p. p. Kultūros židinio, Brooklyn, N. Y., posėdžių salėje demonstruos naudingus ir aktualius filmus: "Zmogaus kraujo apytaka"; "aš esu žmogaus širdis"; "Širdies operacijos. Gajos valdyba kviečia dalyvauti ne tik narius, bet ir svečius, nes bus įdomi programa visiems.

### LIET. MOTERŲ FED. CHICAGOS KLUBO SUSIRINKIMAS

Kovo 7 d. įvyko LMF Chicago klubo susirinkimas. Susirinkimą atidarė klubo pirm. M. Marcinkienė, pirmininkavo E. Diminskienė, sekretoriavo P. M. Silionienė. Pirmininkė painformavo gausiai susirinkusias narės apie šį pavasarį numatytus ir vykdomus darbus — ruošiamas su Taut. namų valdyba dvi kultūrinės popietės, gen. kons. J. Daužvardienės premijos įteikimo pobūvį, tradicinį Velykų stalo pobūvį ir abiturientų pristatymo balių, kuris įvyks gegužės 8 d. Šiam parengimui taktininkauti sudarytas motinų komitetas: R. Andrijauskienė — pirmininkė, D. Bilaišienė, V. Stankienė, I. Serelienė ir A. Likanderienė — narės. Po pirmininkės pranešimo O. Rozniekiene skaitė kruopščiai paruoštą paskaitą apie Sofiją Čiurlionienę. Paskaitą narės su dideliu dėmesiu išklause. Malonu buvo matyti svečių tarpe ir Čiurlionių gimines.

St. Semėnienė pranešė apie Lietuvos fondo paskirtą premiją nusipelnusiai lietuvei visuomenininkei gen. konsulei Juzei Daužvardienei ir apie iškilmingą premijos įteikimo pobūvį, kuris įvyks balandžio 4 d. Tautinio v. Namuose. Pobūviui ruošti sudaryta komisija: St. Semėnienė — pirmininkė, M. Kriachūnienė, A. Lipskienė, I. Motekaitienė ir P. Vaitaitienė — narės. Į pobūvį kviečiami visų lietuvių organizacijų atstovai ir klubo narės. Premijos įteikimo iškilnėms ruošti narių buvo pritarta ir balsuotojų daugumos priimta.

Klubo parengimų vadovė D. Kuraskienė pranešė apie ruošiamą tradicinį Velykų pobūvį, kuris įvyks per Atvelykį balandžio 25 d. Tautin. namuose. Nariams pasiūlius ir susirinkimui pritarus, Velykų stalo pobūviui vadovauti pakviesta M. Macevičienė, kuri, susitarus su D. Kuraskiene, sudarys komitetą. Į klubą įstojo naujos narės B. Briedienė, dr. B. Biskienė, V. Mažeikienė ir V. Lapienė. Susirinkimas praėjo darbingai ir darnia nuotaika, narės buvo pavaišintos kava ir kepiniais. M.L.

— **Elenos Jucitės** knygos "Pėdos mirties zonoje" trečioji laida jau atspausdinta pranciškūnų spaustuvej. Knyga išėjo su nepaprastu pasisekimu. Maždaug per vienerius metus atspausdintos trys laidos. Tai viena iš labiausiai skaitomų knygų. Išleido New Yorko Simono Kudirkos šaulių kuopa.

— **JAV LB tarybos sesijoje**, kuri bus balandžio 3 — 4 dienomis Sheraton — Philadelphia viešbuty, Philadelphiaje, pranešimus padarys švietimo tarybos pirm. St. Rudys, Jaunimo sąjungos pirm. Daiva Vaitkevičiūtė, Kultūros tarybos pirm. A. Kairys, Visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečys, Garbės teismo pirm. Edm. Korzonas ir Kontrolės komisijos pirm. Valentinas Melinis.

— **LB Santa Monicos** — Vakarų L. A. apylinkės metinis susirinkimas įvyks kovo 26 d. 7:30 v. v. Bay Womn's Club patalpose (II aukšte) 1210 — 4th Street, Santa Monicoje. Senoji valdyba padarys apyskaitinius pranešimus ir pagal LB Statute nustatytą tvarką bus sudaromi apylinkės organai naujai veiklos kadencijai.

### KANADOJE

— "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraštis, leidžiamas Montrealyje, švenčia savo 35 metų gyvavimo sukaktį. Šia

proga prisimenama ilgametis jo redaktorius a. a. Jonas Kardeelis, miręs prieš septynerius metus. Pagrindinės savaitraščio minėjimo iškilnės buvo suruoštos kovo 13 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Meninę programą dalį atliko solistai Glna Čapkauskienė ir Vaclovas Verikaitis. Šiuo metu laikraštį redaguoja ir administruoja Pranas Paukštaitis.

### OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Mirė gydytojas chirurgas a. a. Kazys Katilius**, iš Katiškių km. Marijampolės apskrities, profesoriauvas Vilniuje. Jo žmona, dantų gydytoja, mirė prieš trejus metus nuo smegenų vėžio. Liko sūnus gabus muzikas, dėstąs konservatorijoje (smuikininkas). Gydyt. K. Katilius buvo gimęs 1904 m., 1932 m. baigė VDU mediciną, 1956 m. įsigijo medicinos mokslų kandidato laipsnį; nuo 1944 m. Vilniaus un-to chirurgijos katedros vedėjas, nuo 1959 m. docentas. Drauge 1940 — 51 m. buvo Vilniaus klinikinės ligoninės vyr. gydytojas.

— **Atstato bažnyčia, bet pavėrs muziejumi**. Karaliaučius (Kaliningardas) srityje, Tolminkiemyje (dabar Čistijė Prudy), kur Kristijonas Donelaitis klebonavo ir rašė "Metus", atstatoma jo bažnyčia, kuri bus pavėrsta memorialiniu muziejumi. Iškastai K. Donejaičio griaučiai.

## CHICAGOS ŽINIOS

### BALSAVIMAI TVARKINGI

Chicagoje antradienį balsavimai praėjo tvarkingai. Buvo keletas mažų išsiškimų, areštų, bet didesnių susidūrimų ir apgalių nebuvo. Šiokia tokia staigmena buvo pirmame kongresiniame distrikte, kur prieš demokratų partijos remiamą E. A. France, vadinamą pavyzdinčių miesto dalių direktorių, laimėjo Ralph H. Metcalfe, kas rodo gerą negrų susiorganizavimą. Nominacijose į kongresą 16 respublikonų ir 17 demokratų neturėjo varžovų ir jų nominavimas buvo garantuotas. Demokratų kandidatų į Cook apskr. prokurorą laimėjo Daley, remiamas Edv. J. Egan prieš partijos paramos neturėjusį demokratą D. Page Moore. Balsavimais iš 1,556,700 įregistruotųjų balsuotojų dalyvavo mažiau kaip pusė. Renkant delegatus į demokratų konvenciją daugiau laimėjo eina su merru Daley. Į Illinois senatą respublikonų kandidatų tapo Charles P. Janulis, demokratų — Frank D. Savickas.

— **VELUOJA LAISKAIS** Sovietų Rusija griežčiau cenzūruoja laiškus, todėl jie labai vėluoja. Oro paštu pasiūstas iš okupuotos Lietuvos laiškas vasario 25 d. pasiekia Detroitą kovo 12 d. Pernai tokie laiška

atėdavo per 8 ar 9 dienas. Kai kurie laiška nueina į cenzūros krepšį ir, žinoma, niekad nepasiekia adresato. Tai rusų komunistinės sistemos paštas. Iš Sveicarijos ar Vakarų Vokietijos oro paštu laiška ateina per 3 ar 4 dienas.

### PO URAGANO

Jau beveik baigtas valymas po uragano Chicago priemiesčiuose. Tačiau pirmadienį dar buvo uždaryta Niles pradžios mokykla, kurios stogą ir langus audra sužalojo.

### GAISRAS UNIVERSITETE

Lewis universiteto teisių mokyklos rūmų koplyčioje gaisras, prasidėjęs iš klausyklos, pastatui padarė apie 100,000 dol. nuostolių. Universitetas yra prie Roosevelt Rd. ir Illinois 53 kelio sankryžos, Glen Ellyn. Tiriama ar nebuvo padegimo.

### KAVA IR ŠIRDIS

Chicago Kovai su širdies ligomis draugijos pirmininkas dr. J. Schoenberger paskelbė naujų tyrimų duomenis, kurie rodo, kad kavos gėrėjai mažai terizikuoja padidinti širdies atakos pavojų.

### PAVOJUS VYRESNIESIEMS

Kovai su plaučių ligomis draugija skelbia, kad šiemet nuo gripo mirė dvigubai daugiau žmonių, negu paprastai. Pataria saugotis vyresniems kaip 65 m. amžiaus — pakankamai pailsėti, vengti vietų, kur susirenka daug žmonių, kambarius laikyti pakankamai drėgnus, saugotis aerosolio garų, cigarečių dūmų ir kitų plaučius erzinančių dalykų.

### "MŪSŲ ŠOKIAI".

Išleido Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji laida) 1975 metais Chicagoje.

Gaunama D R A U G E, 4545 West 63rd Street, Cnicago, Illinois 60629. Kaina \$4.00. Užsakant pridėti 21 centų už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių.



"Pirmyn" choro kovo 13-14 d. nomenis pastatytoje operetėje "Grafas Liuksemburgas" solistai. Iš kairės: Valentinas Liorentas, Algirdas Brazis, Juozas Vieraitis, Julius Panka ir Antanas Kovera. Nuotr. J. Tamulaičio